

EESTI FINANTSTEENUSTE TURG SEISUGA

30.06.2014

Käesoleva Finantsinspeksiooni poolt koostatud analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade Eesti finantsteenuste turu ja turuosade kohta. Kuigi Finantsinspeksioon teeb kõik endast oleneva, et käesolevas analüüsis sisalduv informatsioon oleks õige ja täpne, ei eelda ega võta Finantsinspeksioon kohustust tulevikus igakordselt informeerida analüüsis toodud faktiliste asjaolude muutumisest ning selliste muudatuste võimalikust mõjust. Finantsinspeksioon ei vastuta kahju eest ega võta kohustusi, mis tulenevad või on seotud käesoleva analüüsi ja/või selles esitatud informatsiooni kasutamisega.

Sisukord

1. Finantsteenuste üldised arengud	3
2. Erasikutest klientide jaotus toodete lõikes	5
3. Elukindlustus	6
3.1. Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	10
4. Kahjukindlustus	12
4.1. Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	14
5. Investeerimis- ja pensionifondid	17
6. Portfellivalitsemise teenus	22
7. Makseteenused	26
8. Laenud	27
9. Hoiustamine	31

Finantsteenuste üldised arengud

Eesti finantsteenuste turg 2014. aasta I poolaastal **taas kasvas**: maailma finantsturgude positiivne liikumine aitas kaasa **mah-tude kasvule kõikides finantssektorites**. Eriti kiiresti **kasvas fondisektor (11% ehk 270 miljonit eurot)**. Fondide kasvu allikaks olid ülekaalukalt pensionifondid, kuid ka aktsia- ja kinnisvarafondide maht poolaasta jooksul kasvas.

Klientide hoiuste koondmaht kasvas 2014. aasta I poolaastal 2,4% ehk 324 miljoni euro võrra, kusjuures kasv toetus nõudmiseni ja üleööhoiustele (lisandus 624 miljonit eurot). Tähtajaliste hoiuste maht aga vähenes 289 miljoni euro võrra. Klientide hoiuste maht kokku oli 2014. aasta juuni lõpus **14,0 miljardit eurot**.

Pankade **laenuportfellide koondmaht kasvas** 2014. aasta I poolaastal 1,5% ehk 218 miljoni euro võrra. 2014. aasta juuni lõpu seisuga oli pankade koondlaenuportfelli suuruseks **14,7 miljardit eurot**.

Investeeringimisvaldkonnas toimus kasv kõikide investeeri-mistoodete osas. Investeeringimisriskiga elukindlustuse (IRE) lepingute alusel laekunud kindlustusmaksete maht kasvas

poolaastaga 24%, pensionifondide koondvarade maht 12%, Eestis registreeritud investeeringimisfondide (v.a pensioni-fondide) koondvarade maht kasvas 7%. Investeeringud välis-fondidesse¹ kasvasid 5% ning individuaalportfellide koond-maht 2% võrra.

Seega raha kasvatamisele suunatud finantsteenustesse – sh IRE tooted, investeeringimisfondid, pensionifondid, individuaal-portfellid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeeringis- ja muud hoiused – **paigutatud varade maht kokku** võrreldes 2013. aasta lõpuga **suurenes**, moodustades 2014. aasta juuni lõpuks **9,125** miljardit eurot (2013. aasta lõpu seisuga 9,070 miljardit eurot).

Kindlustusmaksete maht **elukindlustuses kasvas** 2014. aasta I poolaastal **16%** ning moodustas **41 miljonit eurot**. Laekunud kindlustusmaksete maht **kahjukindlustuses kasvas** 2014. aasta I poolaastal 10% ning moodustas **131 miljonit eurot**.

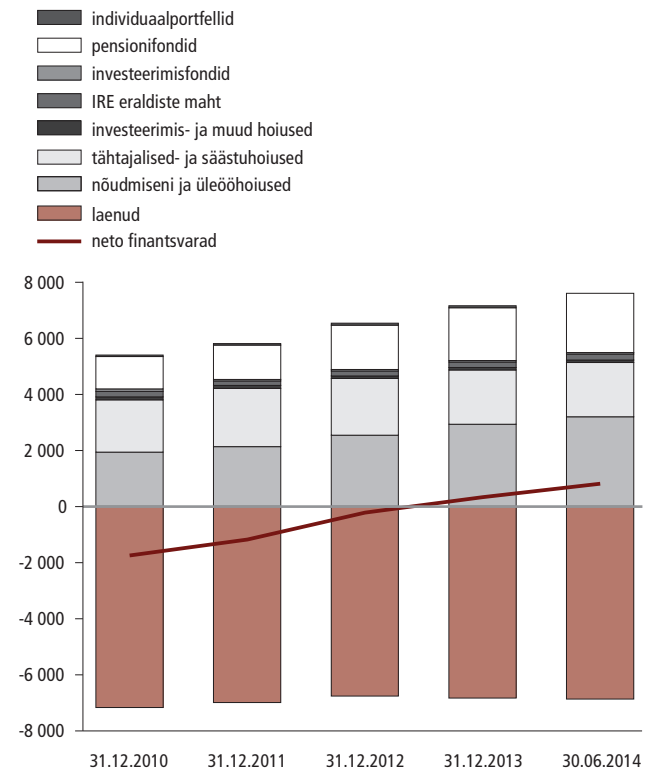
Eesti finantsasutuste poolt osutatud investeeringis- ja panga-teenuste maht, sh andmed Eesti residentidest eraisikute kohta on toodud alljärgnevas tabelis (mln EUR, seisuga 30.06.2014):

Teenuse	Kokku, mln EUR	sh Eesti residentidest eraisikud	
		mln EUR	osakaal koguteenuses
Investeeringimisfondide maht	655	58	9%
Pensionifondide maht	2 103	2 103	100%
Eestis pakutavad välisfondid	825	87	11%
IRE eraldiste maht	215	215	100%
Individuaalportfellide maht	987	83	8%
Laenude maht	14 653	6 872	47%
Nõudmiseni ja üleööhoiuste maht	9 643	3 207	33%
Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht	4 208	1 929	46%
Investeeringis- ja muude hoiuste maht	132	91	69%

¹ Et vältida andmete näitamist topelt, on investeeringutest välisinvesteeringimisfondidesse võetud maha Eesti kindlustusasutuste ja pensionifondide investeeringud.

Tänu finantsvarade mahu jätkuvale kasvule 2014. aasta I pool-aastal ületasid Eesti residentidest eraisikute finantsvarad nende kohustusi. Eesti residentidest eraisikute finantsvarade maht oli 2014. aasta juuni lõpus 7,7 miljardit eurot, samas kui laenude jääk oli 6,9 miljardit eurot. Seega Eesti residentidest eraisikute neto finantsvarad kasvasid poolaastaga 0,3 miljardilt eurolt 0,8 miljardi euroni.

Eesti residentidest eraisikute finantsvarad ja kohustused (mln EUR)

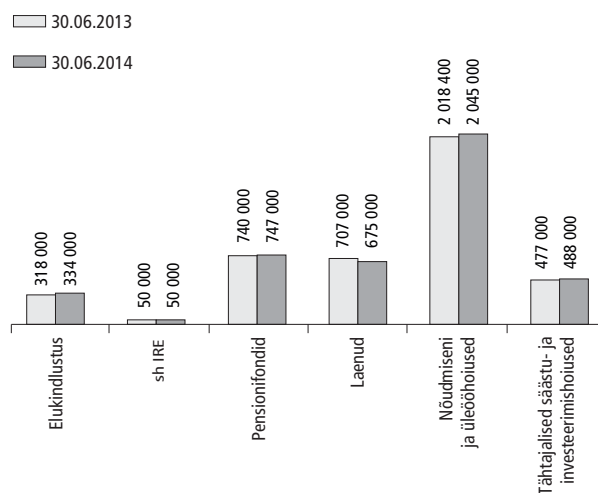
2

Eraisikutest klientide jaotus toodete lõikes

Lepingute arvu järgi on Eestis enimkasutatud teenuseks nõudmiseni hoius (arvelduskonto). Eraisikutele kuulus 2014. aasta juuni lõpu seisuga **2 045 tuhat arvelduskontot**² (paljud eraisikud omavad mitut arvelduskontot). Teiseks eraisikute poolt enimkasutatavaks finantstooteks on **pensionifondid**. Pensionifondidega lepingu sõlminud isikute arv kasvas aastaga 740 tuhandelt **747 tuhandeni**.

2014. aasta I poolaastal vähenes eraisikutega sõlmitud laenulepingute³ arv võrreldes aastataguse perioodiga 707 tuhandelt 675 tuhandeni. Tähtajaliste, säästu- ja investeerimishoiuste lepingute arv suurenes 477 tuhandelt 488 tuhandeni. Elukindlustuses suurenes lepingute arv 318 tuhandelt 334 tuhandeni, sh IRE lepingute arv püsis 50 tuhande juures.

Eraisikute lepingute arv finantsteenuste lõikes

² Arvesse on võetud vaid arvelduskontod jääkidega.

³ Oluline märkus: analüüs ei arvesta asjaoluga, et mõni isik võib olla sõlminud mitu lepingut.

3

Elukindlustus

a. Teenus

2014. aasta I poolaastal kogusid elukindlustusseltsid **Eestis kindlustusmakseid 41,2 miljonit eurot**⁴ (2013. aasta I poolaastal 35,5 miljonit eurot). Võrreldes aastataguse perioodiga **kasvas kindlustusmaksete maht 16% võrra**.

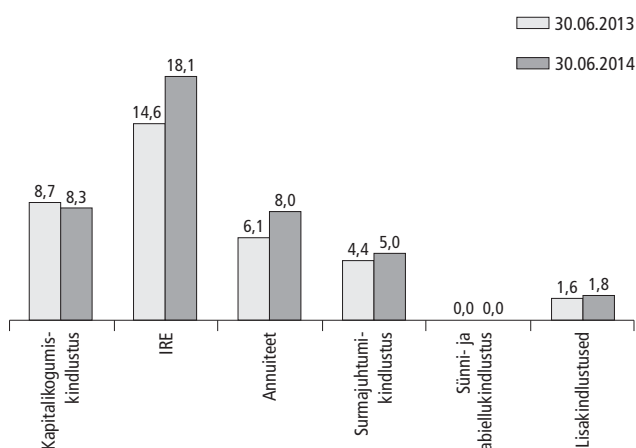
Suurim osa kindlustusmaksete kasvust tuli IRE arvelt, mille maksete maht kasvas aastaga 14,6 miljonilt eurolt 18,1 miljoni euroni.

Seega jäi IRE jätkuvalt suurima mahuga elukindlustustooteks osatähtsusega 44% (2013. aasta I poolaastal 41%).

IRE-le järgnes kapitalikogumiskindlustus maksete mahuga 8,3 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 8,7 miljonit eurot). Annuiteedi kindlustusmaksete maht oli 8,0 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 6,1 miljonit eurot). Ülejäänud elukindlustustoodete lepingutesse laekus 6,8 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 6,0 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	Swedbank Life Insurance	37%
	SEB Elu- ja Pensionikindlustus	23%
	Compensa Life Vienna Insurance	18%
Kliente:	333 921 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2014. a I p.a laekunud kindlustusmaksed kokku 41,2 mln EUR	

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln EUR)

⁴ Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmaksid.

b. Tarbijad

2014. aasta juuni lõpu seisuga oli Eestis tegutsevate elukindlustusseltsidega sõlmitud 333 921 elukindlustuslepingut, sh **204 175 elukindlustuse põhilepingut**⁵ (2013. aasta juuni lõpus 317 726 lepingut, sh 199 990 põhilepingut).

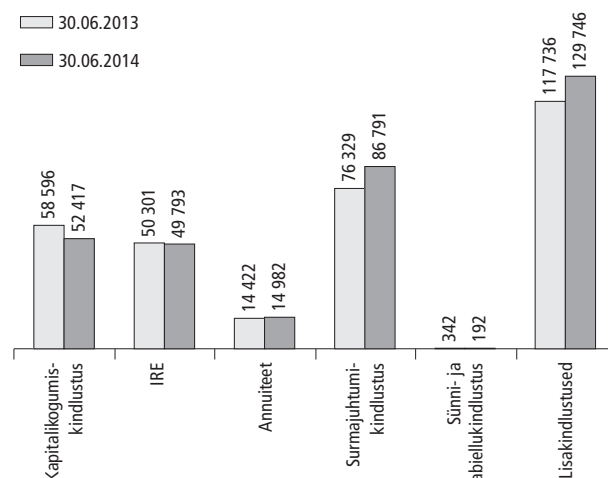
Peamine kasv tuli surmajuhtumikindlustuse ja lisakindlustuse arvelt. Jõusolevate lepingute arv surmajuhtumikindlustuses kasvas aastaga 76 329-lt lepingult 86 791-ni ehk 10 462 lepingu võrra. Seega oli **lepingute arvu poolest 2014. aasta juuni lõpu seisuga surmajuhtumikindlustus endiselt kõige müüduim elukindlustuse põhiliik**. Lisakindlustuse lepinguid oli aasta lõpu seisuga sõlmitud 129 746 (2013. aasta juuni lõpu seisuga 117 736 lepingut).

Annuiteedi jõusolevate lepingute arv kasvas aasta jooksul 14 982 lepingult 14 422-ni.

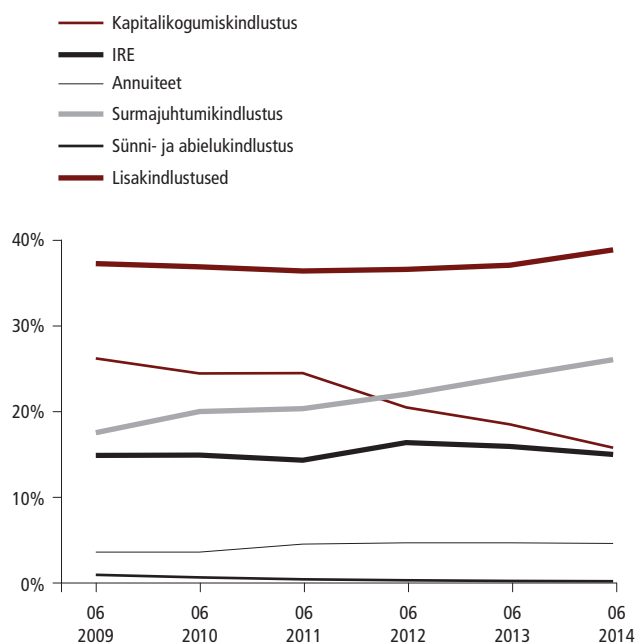
Sarnaselt eelnevatele aastatele toimus langus kapitalikogumiskindlustuses, kus aastataguse perioodiga võrreldes vähenes jõusolevate lepingute arv 6 179 lepingu võrra. 2014. aasta juuni lõpu seisuga oli jõus 52 417 lepingut. **Viie aastaga on kapitalikogumiskindlustuse jõusolevate lepingute arvu osakaal vähenenud 26%-lt 16%-ni, vahetades kohad surmajuhtumikindlustusega, mille osakaal kasvas vastavalt 17%-lt 26%-ni.**

IRE jõusolevate lepingute arv vähenes 508 lepingu võrra, 2014. aasta juuni lõpu seisuga oli jõus 49 793 IRE lepingut.

Eestis sõlmitud jõusolevate elukindlustuslepingute arv (tk)

Kindlustuslepingute jagunemine kindlustusliikide vahel

⁵ Andmed sisaldavad ainult Eestis sõlmitud elukindlustuslepinguid.

Suurimad muudatused **lepingu keskmise mahu osas** toimusid annuiteedi ja IRE puhul. Teistes kindlustusliikides keskmine sissemaksete summa aasta jooksul märkimisväärselt ei muutunud.

Annuiteedi keskmine sissemakse summa suurenes võrreldes aastataguse perioodiga 425 eurolt 537 euroni.

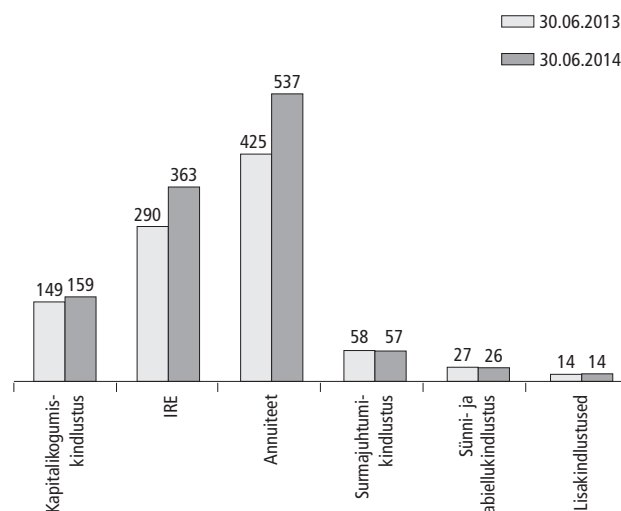
Keskmine IRE lepingusse tehtud sissemakse summa kasvas aastaga 290 eurolt 363 euroni.

c. Teenusepakkujad

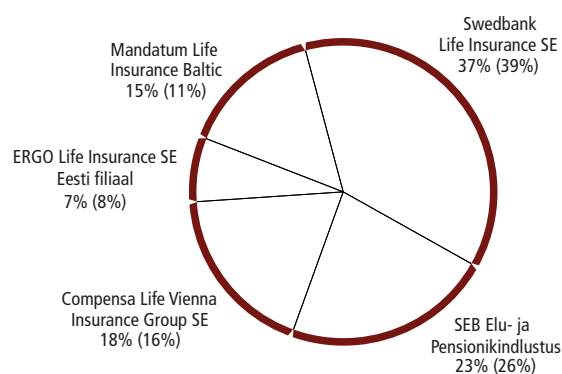
Elukindlustuse juhtkolmikule, kuhu kuuluvad Swedbank Life Insurance, SEB Elu- ja Pensionikindlustus ja Compensa Life Vienna Insurance Group, laekus 2014. aasta I poolaastal 78% kindlustusmaksetest. (2013. aasta I poolaastal 82% kindlustusmaksetest).

2014. aasta I poolaastal kasvas oluliselt Mandatum Life Insurance Baltic'u poolt kogutud kindlustusmaksetemaht (62% võrra), mille tulemusena suurenes tema turuosa 11%-lt 15%-ni. Kindlustusmaksete mahu kasv tuli peamiselt IRE arvelt. Compensa Life Vienna Insurance Group suurendas oma turuosa 16%-lt 18%-ni ning seda peamiselt annuiteedi arvelt. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse ja Swedbank Life Insurance turuosad aga vähenesid vastavalt 26%-lt 23%-ni ja 39%-lt 37%-ni.

Keskmine lepingusse aastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa (EUR)

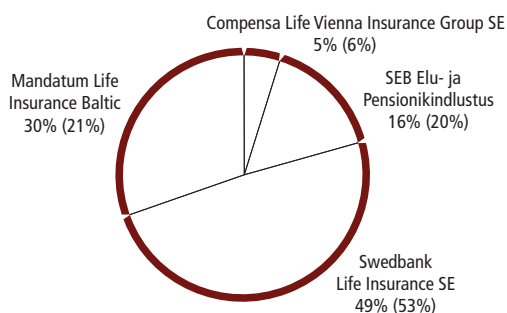
Elukindlustusseltside turuosad 2014. a I p.a laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2013. a I p.a)

Alljärgnevatel joonistel on ära toodud elukindlustusseltside **turujaotus** peamiste kindlustusliikide lõikes. Suurimad muutused toimusid IRE-s.

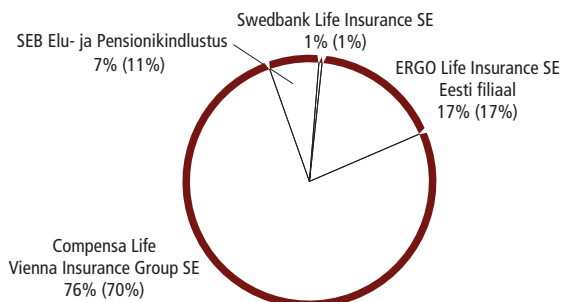
IRE osas on oluliselt suurenenud kindlustusmaksete laekumine **Mandatum Life Insurance Baltic'us** (75% võrra), mille tulemusena kasvas kindlustusseltsi **turuosa** siin **21%-lt 30%-ni**. Teiste elukindlustusseltside turuosad seeläbi vähenesid. Hoolimata kindlustusmaksete mahu kasvust vähenes Swedbank Life Insurance'i turuosa 53%-lt 49%-ni. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa vähenes 20%-lt 16%-ni.

Turujaotus: IRE seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

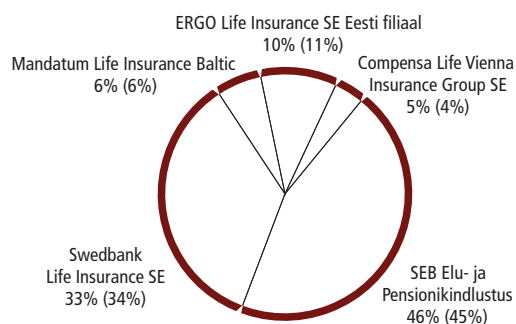
Eesti suurimaks **annuitedi** teenuse pakkujaks oli endiselt ülekaalukalt Compensa Life Vienna Insurance Group. Suurim osa annuitedi kindlustusmaksete kasvust 2014. aasta I poolaastal tuli just Compensa Life Vienna Insurance Group'i kaudu, mille tulemusena Compensa Life Vienna Insurance Group'i turuosa annuitedis kasvas veelgi: 70%-lt 76%-ni. Suuruselt teine oli ERGO Life Insurance SE Eesti filiaal turuosaga 17%. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa vähenes 11%-lt 7%-ni.

Turujaotus: annuitedi

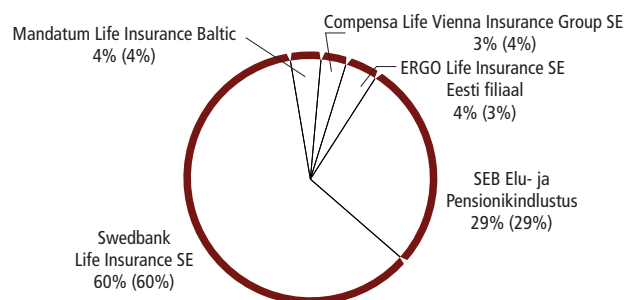
Kapitalikogumiskindlustuse populaarsuse vähenemise tõttu vähenes võrreldes aastataguse perioodiga kapitalikogumiskindlustusse laekunud kindlustusmaksete maht peaaegu kõikides elukindlustusseltsides. Erandiks oli Compensa Life Vienna Insurance Group, kus kindlustusmaksete maht kasvas 5% võrra, kuid suurt mõju turuosadele see ei avaldanud. Eesti suurimaks kapitalikogumiskindlustuse teenuse pakkujaks oli 2014. aasta juuni lõpu seisuga SEB Elu- ja Pensionikindlustus turuosaga 46%.

Turujaotus: kapitalikogumiskindlustus

Surmajuhtumikindlustuses kõikisid turuosad suhteliselt vähe. Turuliidri, Swedbank Life Insurance'i turuosa oli 60%. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa oli 29%.

Turujaotus: surmajuhtumikindlustus

3.1. Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

a. Teenus

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid elukindlustuse valdkonnas 2014. aasta I poolaastal kindlustusmakseid kogusummas 213 tuhat eurot. Aastaga vähenes vahendatud kindlustusmaksete maht 20% võrra. Vähenemine toimus peamiselt muude liikide arvelt (suurem osa sellest on riskielukindlustus), kus vahendatud kindlustusmaksete maht vähenes 40%.

Peamiselt vahendati muud liiki elukindlustuslepinguid õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse kõrval: kindlustusmaksete maht läbi maaklerite oli siin 2014. aasta I poolaastal 101 tuhat eurot. Suurima osa moodustas sellest riskielukindlustus.

Õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse maksete maht moodustas 85 tuhat eurot ning IRE-lepingute kindlustusmaksete maht oli 22 tuhat eurot.

Eesti elukindlustusmaaklerid vahendavad suurel määral Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepinguid, need moodustavad 45% kindlustusmaksetest ja 52% lepingute arvust.

b. Tarbijad

2014. aasta I poolaastal sõlmiti Eestis tegutsevate kindlustusmaaklerite vahendusel 258 elukindlustuse lepingut (2013. aasta I poolaastal 234 lepingut).

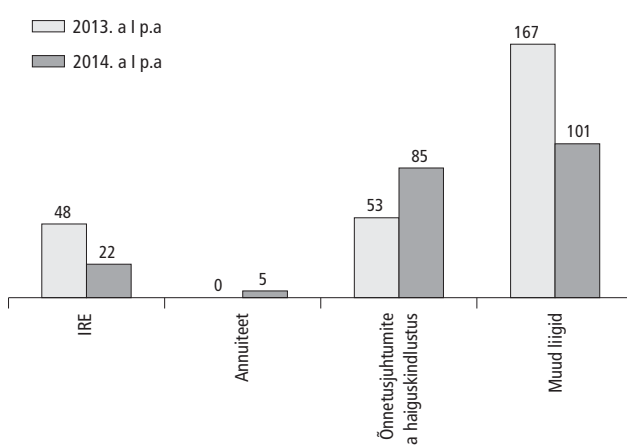
Maaklerite vahendusel sõlmitud kehtivate uute elukindlustuslepingute arv 2014. aasta I poolaastal jagunes järgmiselt (sulgudes 2013. aasta I poolaastal sõlmitud lepingute arv):

- IRE – 3 lepingut (2),
- annuiteet – 1 leping (0),
- õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustus – 99 lepingut (79),
- muud liigid – 155 lepingut (153).

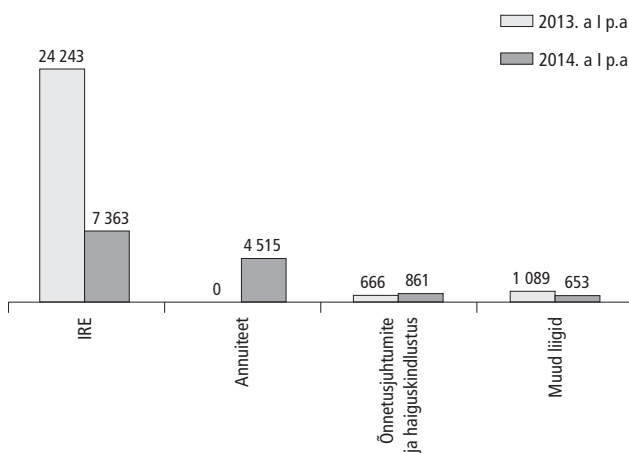
Maaklerite vahendusel sõlmitud lepingu keskmine maht oli IRE puhul 7 363 eurot. Sellele järgnes annuiteet keskmise mahuga 4 515 eurot. Kindlustusmaaklerite vahendusel sõlmitud õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse lepingutesse maksti keskmiselt sisse 861 eurot ning muudesse elukindlustuse lepingutesse 653 eurot.

Üldine turujaotus:	KindlustusEst Kindlustusmaakler	38%
	UADBB Aon Baltic Eesti filiaal	14%
	Vagner Kindlustusmaakler	11%
Kliente:	258 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2014. a I p.a vahendatud kindlustusmaksed 213 tuhat EUR	

Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksed elukindlustuse liikide lõikes (tuh EUR)

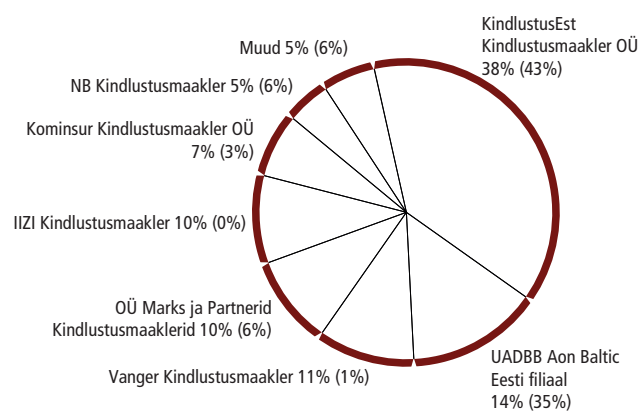
Keskmine lepingusse poolaastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa (EUR)

c. Teenusepakkujad

Elukindlustuslepinguid vahendasid 2014. aasta I poolaastal 10 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ (38%). Järgnes UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 14%. Vagner Kindlustusmaakler OÜ sõlmis 11% ning IIZI Kindlustusmaakler AS ja OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid sõlmisid mõlemad 10% kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud elukindlustuslepingutest.

Kindlustusmaaklerite turuosad elukindlustuse maksete järgi 2014. a I p.a (sulgudes 2013. a I p.a)

4

Kahjukindlustus⁶

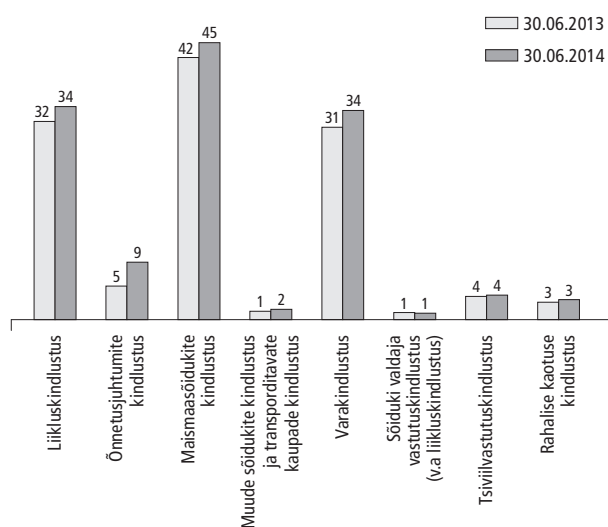
a. Teenus

2014. aasta I poolaastal laekus Eestis tegevusloa alusel tegutsevatele kahjukahjuseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele kindlustusmakseid kokku **131 miljonit eurot** (2013. aasta poolaastal 119 miljonit eurot), sh kindlustusseltside Eesti filiaalidele 32 miljonit eurot ehk 24% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest (2013. aasta I poolaastal 27 miljonit eurot ehk 23% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest).

2014. aasta I poolaastal kasvasid kindlustusmaksed kõikides kahjukindlustuse liikides. Suurim kasv toimus õnnetusjuhtumite- ja haiguskindlustuses, kus võrreldes aastataguse perioodiga kasvas kindlustusmaksete maht 72% ehk 5 miljonilt eurolt 9 miljoni euroni.

Suurimaks kindlustusliigiks jäi endiselt maismaasõidukite kindlustus ehk kaskokindlustus, kus kindlustusmaksete maht kasvas 42 miljonilt eurolt 45 miljoni euroni. Järgnesid liikluskindlustus ning varakindlustus – mõlemad maksete mahuga 34 miljonit eurot. Erinevalt eelmistest perioodidest laekus varakindlustuses esmakordselt sama palju makseid kui kohustuslikus liikluskindlustuses.

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

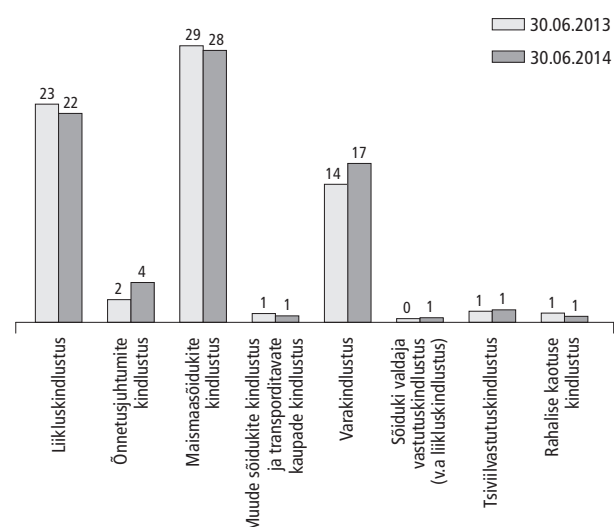

Üldine turujaotus:	IF P&C Insurance	26%
	ERGO Kindlustus	15%
	Swedbank P& C Insurance	14%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	2014. a I p.a laekunud kindlustusmaksed 131 mln EUR	

2014. aasta I poolaastal maksti hüvitistena välja 73 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 71 miljonit eurot). **Võrreldes aastataguse perioodiga kasvasid kõige enam väljamakstud hüvitised varakindlustuses (kasv 14 miljonilt eurolt 17 miljoni euroni) ning õnnetusjuhtumite- ja haiguskindlustuses (kasv 2 miljonilt eurolt 4 miljoni euroni).**

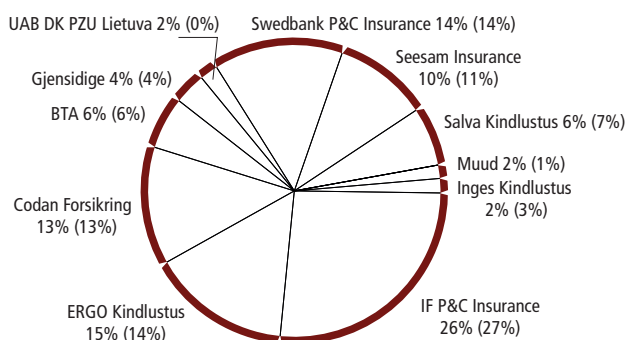
Maismaasõidukite kindlustuses vähenesid hüvitissummad 29 miljonilt eurolt 28-le miljonile eurole ning liikluskindlustuses 23 miljonilt eurolt 22-le miljonile eurole.

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

⁶ Andmed kahjukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid. Andmed ei sisalda Eesti kindlustusseltside välisriikide filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

Kahjukindlustusseltside turuosad 2014. a I p.a laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2013. a I p.a)

b. Teenusepakkujad

2014. aasta juuni lõpu seisuga oli kahjukindlustajate turul suurima turuosaga 26% If P&C Insurance. ERGO Kindlustusele kuulus 15% turust ja Swedbank P&C Insurance'ile 14% turust.

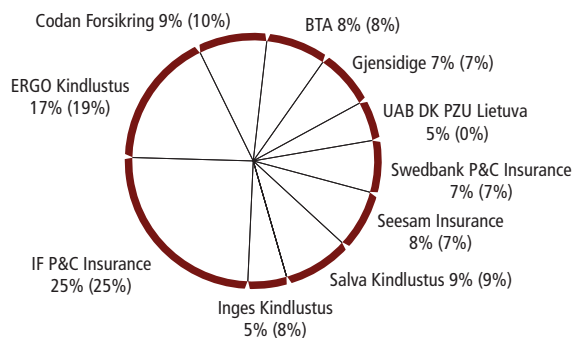
RSA kaubamärgi all tegutsevale Codan Forsikring A/S Eesti filiaalile kuulus 13% kahjukindlustusturust. 2012. aasta lõpus Eesti turule sisenenud UAB DK „PZU Lietuva“ Eesti filiaalile kuulus juuni lõpus 2% turust. Suurem osa UAB DK „PZU Lietuva“ Eesti filiaali kindlustusportfellist koosneb liiklus-kindlustusest.

Välismaiste kindlustusandjate filiaalide summaarne turuosa oli 24%.

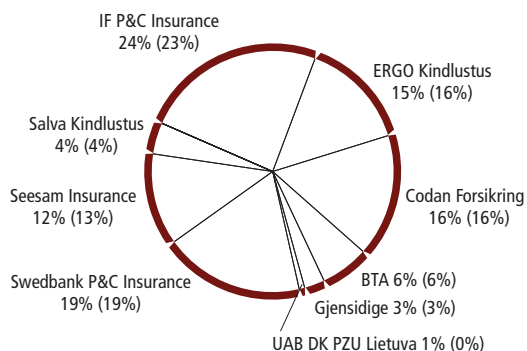
Alljärgnevatel joonistel on toodud Eesti kindlustusseltside ja välismaiste seltside Eesti filiaalide turujaotus kolme suurima kahjukindlustustoote lõikes.

Suurim turuosa liiklus-, maismaasõidukite- ja varakindlustuses kuulus endiselt If P&C Insurance'ile – vastavalt 25%, 24% ja 31%. Hiljuti turule sisenenud UAB DK „PZU Lietuva“ Eesti filiaal kasvatas oma turuosa liikluskindlustuses 5%-ni, maismaasõidukite- ja varakindlustuses 1%-ni turust. Seni kiiresti kasvanud Codan Forsikring A/S Eesti filiaali turuosa jäi kõiki- des eelnimetatud kindlustustoodetes praktiliselt muutumatuks: liikluskindlustuses kuulus talle 9%, maismaasõidukite kindlustuses 16% ning varakindlustuses 15% vastavast turust.

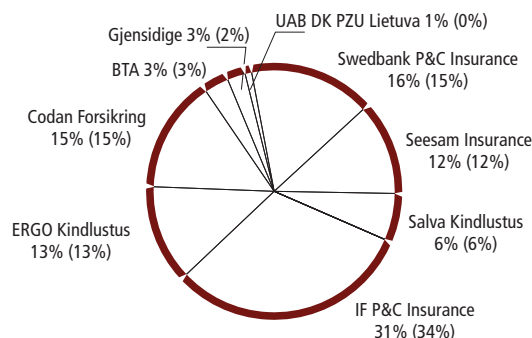
Turujaotus: liikluskindlustus seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

Turujaotus: maismaasõidukite kindlustus

Turujaotus: varakindlustus

4.I. Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

a. Teenus

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid kahjukindlustuse valdkonnas 2014. aasta I poolaastal kindlustuslepinguid **kindlustusmaksete** kogusummas 71 miljonit eurot⁷. (2013. aasta I poolaastal 64 miljonit eurot).

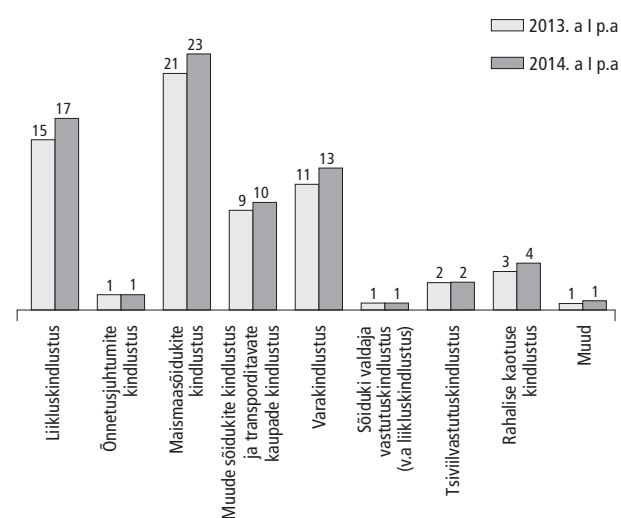
Paljuski sarnaselt sellele, kuidas laekusid kindlustusmaksed kahjukindlustusseltsidele, olid 2014. aasta I poolaastal vahendatud kindlustusmaksete mahu järgi **suurimateks kindlustusliikideks maismaasõidukite kindlustus** (vahendatud kindlustusmaksete maht 23 miljonit eurot), **liikluskindlustus** (17 miljonit eurot) ja **varakindlustus** (13 miljonit eurot).

Eesti kindlustusmaaklerid vahendavad nii Eesti kindlustusseltside kui ka välisriikide kindlustusseltside lepinguid. Eesti maaklerite kaudu vahendatavate **Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate** lepingute kindlustusmaksete maht moodustas 2014. aasta I poolaastal 21% kõikidest maaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksetest ja 1% nende juures sõlmitud lepingute arvust.

Kokku moodustas Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepingute kindlustusmaksete maht 2014. aasta I poolaastal 15,0 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 13,4 miljonit eurot), millest suurim osa kuulus muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustusele (8,5 miljonit eurot), rahalise kaotuse kindlustusele (4,0 miljonit eurot) ja varakindlustusele (1,1 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	IIZI Kindlustusmaakler	19%
	Marsh Kindlustusmaakler	12%
	Vandeni Kindlustusmaaklerid	10%
	Insurance broker services	10%
Kliente:	356 516 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2014. a I p.a laekunud kindlustusmaksed	
	71 mln EUR	

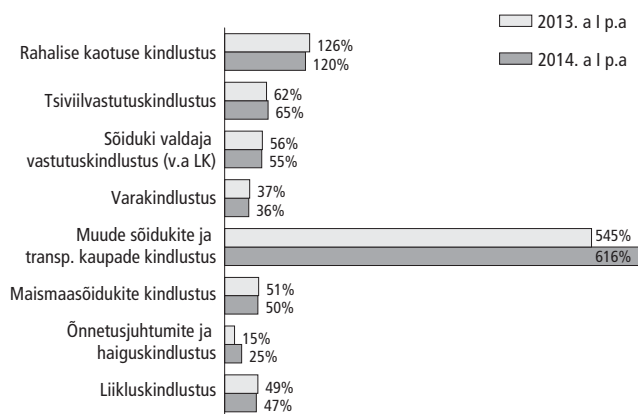
Kindlustusmaaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide lõikes (mln EUR)

⁷ Lisaks kindlustusandjate lepingutele vahendati Eestis ka välismaiste edasikindlustusandjate lepinguid. Nende kindlustusmaksete maht oli 2014. aasta I poolaastal 2,8 miljonit eurot. Käesolev ülevaade neid ei käsitle.

Kahjukindlustusseltside ja kindlustusmaaklerite andmeid omavahel võrreldes on näha, et 2014. aasta I poolaastal kasutati suuremal määral **välismaiseid kindlustusandjaid muude sõidukite (õhu- ja veesõidukite) ja transporditavate kaupade kindlustuse** puhul, kus välismaiste kindlustusseltside poolt vahendatud kindlustusmaksete maht ületas Eesti kindlustusandjate kindlustusmaksete mahtu 5,4 korda.

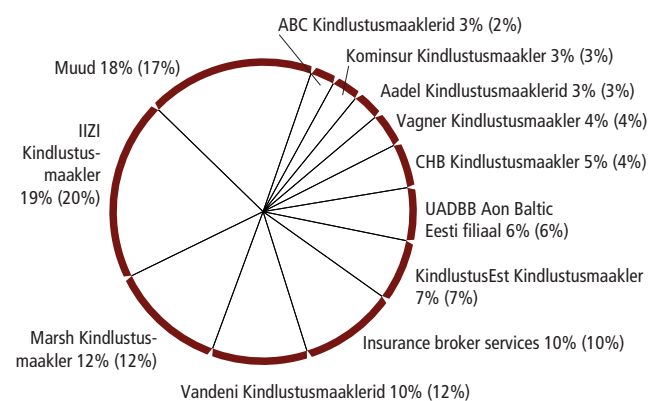
Maaklerite kaudu laekunud maksete suhe Eesti kahjukindlustusseltside maksetesse (%)

b. Teenusepakkujad

Kahjukindlustuslepinguid vahendasid 2014. aasta I poolaastal 37 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli IIZI Kindlustusmaakler (19%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler (12%) ning Vandeni Kindlustusmaaklerid ja Insurance Broker Services (neist mõlema turuosa 10%). Võrreldes aastataguse perioodiga jäi kahjukindlustusega tegelevate kindlustusmaaklerite turujaotus üsna muutumatuks.

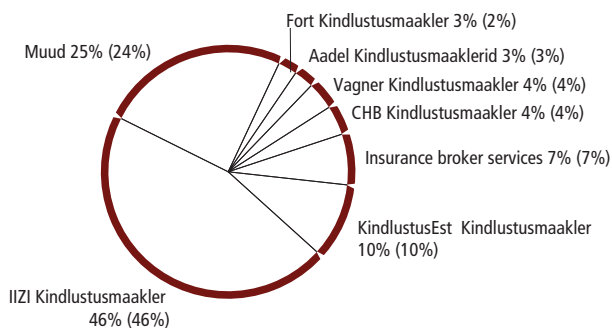
Kindlustusmaaklerite turuosad kahjukindlustuse maksete järgi 2014. a I p.a (sulgudes 2013. a I p.a)

Liikluskindlustuses omas suurimat, 46% suurust turuosa IIZI Kindlustusmaakler, talle järgnesid KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 10% ja Insurance broker services turuosaga 7%.

Maismaasõidukite kindlustuses oli suurim turuosa 2014. aasta juuni lõpus Insurance broker services'il (23%), talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 17% ja KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 8%.

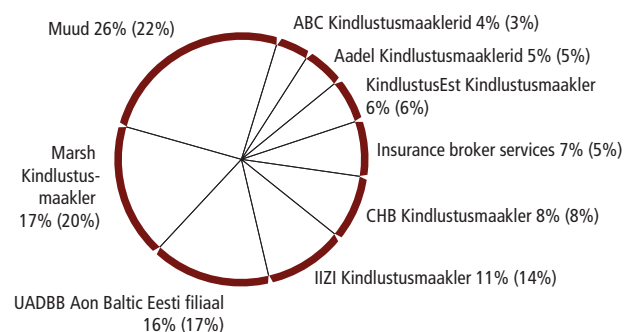
Kindlustusmaaklerite turuosad liikluskindlustuses seisuga 30.06.2014
(sulgudes 30.06.2013)

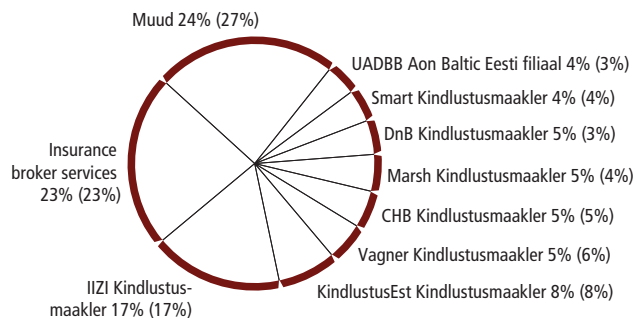
Varakindlustuses omas suurimat turuosa Marsh Kindlustusmaakler (17%). Talle järgnesid UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 16% ja IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 11%.

Reisikindlustuses, mis on ülalpool näidatud õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse all, toimus I poolaasta jooksul rohkem muutusi. Märgatavalt kasvasid selle valdkonda turuliidrite IIZI Kindlustusmaakleri ja KindlustusEST Kindlustusmaakleri turuosad: vastavalt 26%-lt 29%-ni ja 8%-lt 12%-ni. Samas UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosa vähenes 15%-lt 7%-ni.

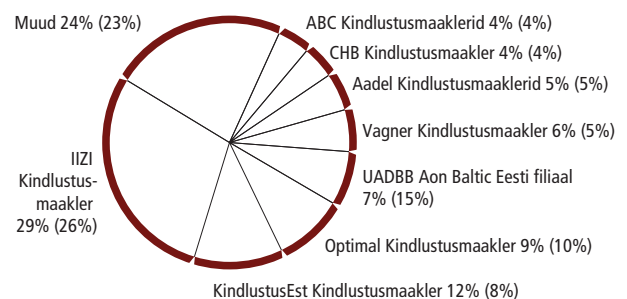
Kindlusmaaklerite turuosad varakindlustuses

Kindlustusmaaklerite turuosad maismaasõidukite kindlustuses

Kindlustusmaaklerite turuosad reisikindlustuses

5

Investeeringimis- ja pensionifondid⁸

a. Teenus

Investeeringimisfondide, sh pensionifondide varade maht näitas 2014. aasta I poolaastal viimase viie aasta lõikes rekordiliselt suurt kasvu, kasvades poolaastaga 270 miljoni euro võrra ehk 11% ning moodustades 2014. aasta juuni lõpuks 2,8 miljardit eurot⁹.

Fondisektori kiire kasv toetus jätkuvalt kohustuslikele pensionifondidele, mille varade maht kasvas samuti erakorralises tempos.

2014. aasta I poolaastal kasvas kohustuslike pensionifondide varade maht 221 miljonit euro ehk 12% võrra, ulatudes 2014. aasta juuni lõpuks 1,992 miljardi euroni. (Viimati oli suurim kasv 2012. aasta II poolaastal, mil kohustuslike pensionifondide maht kasvas 194 miljoni euro võrra). Vabatahtlike pensionifondide varade maht suurenes 6 miljoni euro võrra – 105 miljonilt eurolt 111 miljoni euroni.

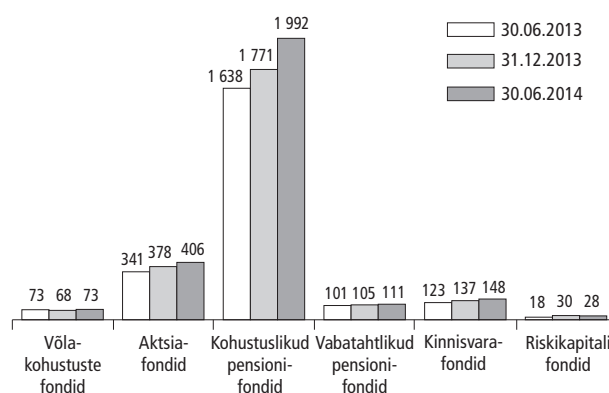
Aktsiafondide¹⁰ varade mahu kasv oli 7% ehk 28 miljonit eurot. Aktsiafondide maht ulatus 2014. aasta juuni lõpus 406 miljoni euroni.

Kinnisvarafondide varade maht kasvas I poolaastaga 137 miljonilt eurolt 148 miljoni euroni ehk 8%. Vlakohustuste fondide varade maht kasvas 2014. aasta I poolaastal 68 miljonilt eurolt 73 miljoni euroni ehk samuti 8%.

Fondisektori koondstruktuuris olid endiselt suurimaks fonditüübiks kohustuslikud pensionifondid osakaaluga 72%. Suuruselt teisel kohal olid jätkuvalt aktsiafondid osakaaluga 15%. Ülejäänud fondidele – vlakohustuste fondidele, vabatahtlikele pensionifondidele ning kinnisvarafondidele – kuulus 3-5% fondide koguarade mahust. Riskikapitali fondide osakaal oli 1%.

Üldine turujaotus:	Swedbank Investeeringimisfondid	38%
	SEB Varahaldus	19%
	LHV Varahaldus	17%
Kliente:	763 257 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	fondide kogumaht 2,8 mld EUR	

Fondide investeeringute turuväärtus (mln EUR)

⁸ Andmed investeeringimisfondide kohta hõlmavad kõiki Eestis registreeritud investeeringimisfondide kliente, sh ka välisriikide kliente.

⁹ Turuväärtus.

¹⁰ Kohalike aktsiafondide alla loetakse ka fondifondid ja segafondid.

b. Tarbijad

2014. aasta I poolaastal vähenes osakuomanike arv¹¹ Eesti fondides 7 245 osakuomaniku võrra. Osakuomanike arv langes peaaegu kõigis fondiliikides. Enim vähenes osakuomanike arv kohustuslikes pensionifondides ja aktsiafondides (vastavalt 5 855 ja 884 osakuomaniku võrra).

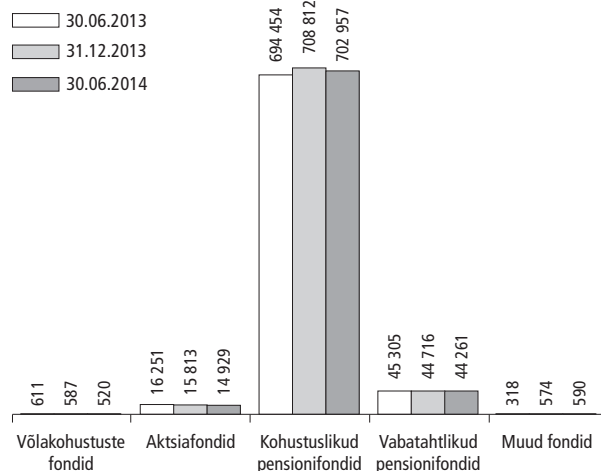
Osakuomanike arvu vähenemine fondides toimus ühtlaselt kogu aasta vältel. Kui aktsiafondide puhul oli näha pigem üldist fondidest väljumise tendentsi, siis kohustuslike pensionifondide puhul toimus osakuomanike mõningane ümberjagunemine fondi- ja valitsetajate vahel: suurematest fondi- ja valitsetajatest väiksematesse.

Siinkohal tuleb aga silmas pidada, et paljud eraisikud kasutavad võimalust koguda pensioni läbi mitme kohustusliku pensionifondi ja seega on II pensionisambaga liitunud tegelik arv osakuomanike arvust väiksem. **Erinevalt osakuomanike arvust suurenes kohustuslike pensionifondidega liitunud arv poolaastaga 6 788 isiku võrra**, ulatudes 2014. aasta juuni lõpuks 656 972-ni.

Kokkuvõttes olid seisuga 30. juuni 2014 suurimaks fondiliigiks kliendibaasi järgi kohustuslikud pensionifondid osakuomanike arvuga 702 957 ning neile järgnesid:

- vabatahtlikud pensionifondid osakuomanike arvuga 44 261;
- aktsiafondid osakuomanike arvuga 14 929;
- võlakohustuste fondid osakuomanike arvuga 520;
- muud fondid (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) osakuomanike arvuga 590.

Fondide osakuomanike arv

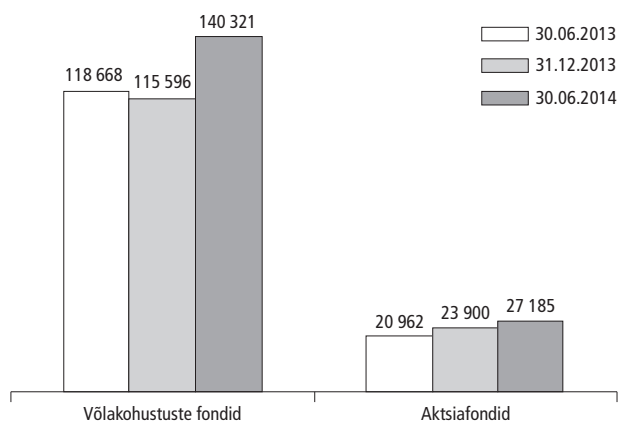
Suurimad investeeringud ühe kliendi kohta¹² olid 2014. aasta juuni lõpu seisuga tehtud kinnisvarafondidesse (480 326 eurot), mis tuleneb asjaolust, et sellistesse fondidesse investeerivad enamasti jõukamad eraisikud ja kutselised investorid.

2014. aasta I poolaastal kasvas keskmine investeeringute turuväärtus kõigis fondiliikides, enim aga võlakohustustefondides.

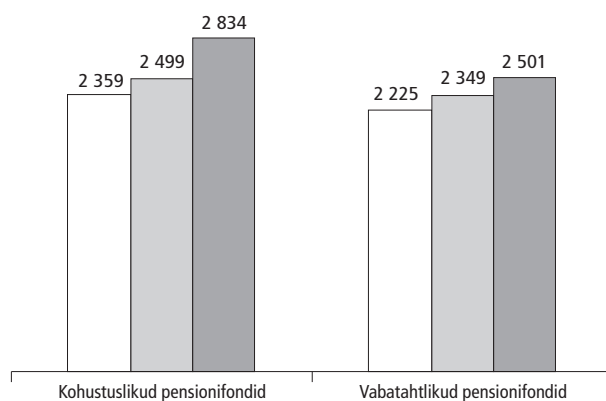
Keskised investeeringud ühe kliendi kohta eri liiki fondide lõikes 2014. aasta juuni lõpu seisuga:

- võlakohustuste fondid 140 321 eurot;
- aktsiafondid 27 185 eurot;
- kohustuslikud pensionifondid 2 834 eurot;
- vabatahtlikud pensionifondid 2 501 eurot.

Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (1)

Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (2)

¹¹ Sisaldab ka mitteresidentide osakuomanikke.

¹² Investeeringud ühe kliendi kohta on näitliku iseloomuga ning viitavad vaid investeeringu ligikaudsele suurusjärgule (nt pensionifondide puhul viivad uued süsteemiga liitunud keskmise investeeringu mahu allapoole).

c. Teenusepakkujad

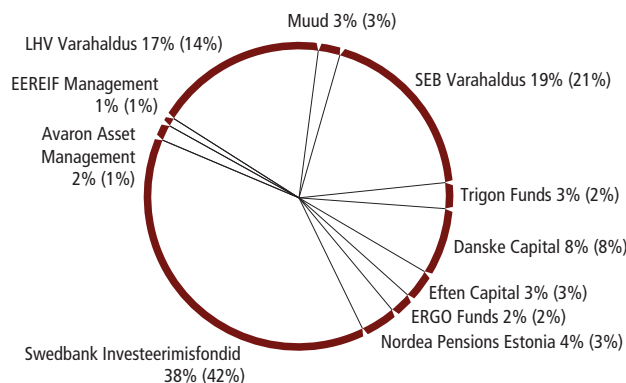
Fondide varade jaotuses¹³ liikus raha suurematest fondiavalitsetajatest väiksematesse. See protsess toimus suhteliselt ühtlaselt nii 2013. aasta II poolaastal, kui ka 2014. aasta I poolaastal.

Aastaga kasvas LHV Varahalduse turuosa 14%-lt 17%-ni. Swedbank Investeeringufondide ja SEB Varahalduse turuosa aga vähenes vastavalt 42%-lt 38%-ni ja 21%-lt 19%-ni.

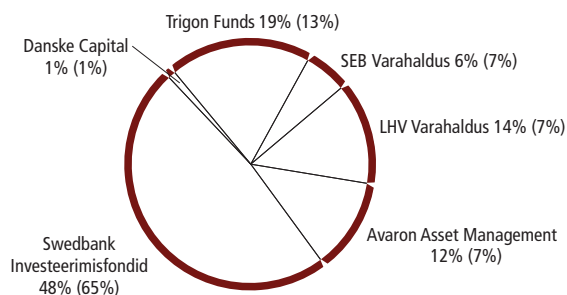
Aktsiafondide turul toimusid aastaga märgatavad muutused: oluliselt kasvasid Trigon Funds'i, LHV Varahalduse ja Avaron Asset Management'i poolt valitsetavate aktsiafondide mahud, mille tulemusena kasvasid ka nende turuosad. Trigon Funds'i turuosa kasvas 13%-lt 19%-ni, LHV Varahalduse turuosa 7%-lt 14%-ni ning Avaron Asset Management'i turuosa kasvas 7%-lt 12%-ni. Samas Swedbank Investeeringufondide turuosa vähenes 65%-lt 48%-ni (suuremas osas 2014. aasta I poolaastal toimunud Swedbank Venemaa Aktsiafondi varade vähenemise tõttu).

Võlakohustuste fondide¹⁴ turg püsis suhteliselt stabiilsena. Avaron Asset Management suurendas oma turuosa 9%-lt 14%-ni. SEB Varahalduse turuosa vähenes 86%-lt 82%-ni. Danske Capitali turuosa vähenes 5%-lt 4%-ni.

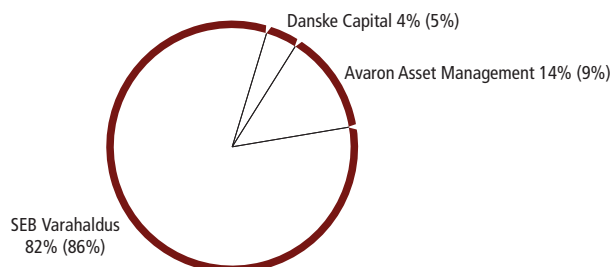
Turujaotus: kõik fondid kokku seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

Turujaotus: aktsiafondid

Turujaotus: võlakohustuste fondid

¹³ Turuväärtuse alusel.

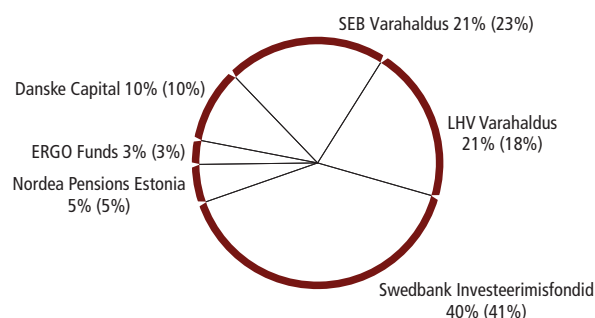
¹⁴ Rahaturufondid ja intressifondid.

Suurim osa **pensionifondide** turust kuulus jätkuvalt Swedbank Investeeringimisfondidele, kuid Swedbank Investeeringimisfondide turuosa siin vähenes. 2013. aasta II poolaastal ning eriti 2014. aasta I poolaastal jätkus **kohustuslike pensionifondide** raha liikumine suurematest fondivalitsetajatest LHV Varahaldusesse. Swedbank Investeeringimisfondide turuosa kahanes 41%-lt 40%-le ja SEB Varahalduse turuosa 23%-lt 21%-le. LHV Varahalduse turuosa kasvas samas 18%-lt 21%-ni.

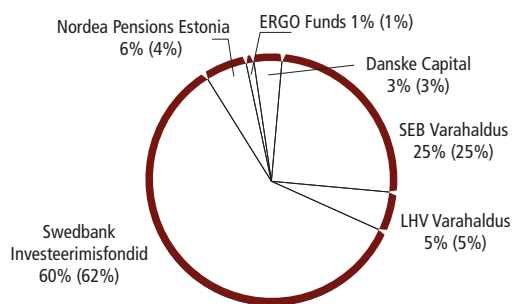
Üle pika aja oli märgata liikumist ka **vabatahtlike pensionifondide** turul. Kuigi üle poole vabatahtlike pensionifondide turust kuulus 2014. aasta juuni lõpu seisuga endiselt Swedbank Investeeringimisfondidele, tema turuosa aastaga vähenes 62%-lt 60%-ni. Samas Nordea Pensions Estonia suurendas oma turuosa 4%-lt 6%-ni.

Muude fondide osas oli suurima turuosaga EfTEN Capital 49%-ga. SmartCap'ile kuulus 14% turust. Neile järgnesid Northern Horizon Capital (endine BPTAM Estonia) turuosaga 13% ja EEREIF Management turuosaga 12%.

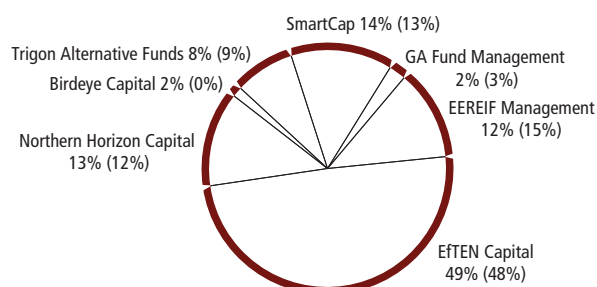
Turujaotus: kohustuslikud pensionifondid seisuga 30.06.2014
(sulgudes 30.06.2013)

Turujaotus: vabatahtlikud pensionifondid

Turujaotus: muud fondid

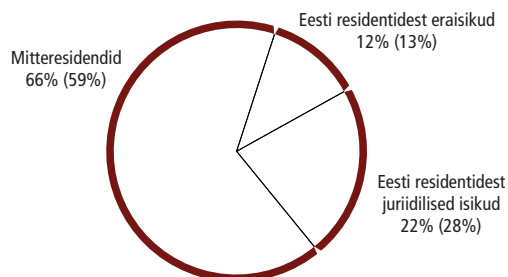
Kuna Eesti investeerimisfondide klientidest moodustavad arvestava osa mitteresidendid, on Eesti fondituru kohta järel-duste tegemiseks oluline eristada Eesti residentidest klientid mitteresidentidest. **Eesti residentide osakaal** moodustas 2014. aasta juuni lõpu seisuga **45%** Eestis registreeritud investeerimisfondide varade mahust (2013. aasta juuni lõpus 51%).

Eesti aktsiafondidesse paigutatud rahast kuulus **Eesti residentidest klientidele 34%** ning **mitte-residentidest klientidele 66%**. Eesti residentidest klientide poolt eelistatuimaks aktsiafondide fondivalitsejaks oli Swedbank Investeerimisfondid, mis valitses 61% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest. SEB Varahaldus valitses 17% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest.

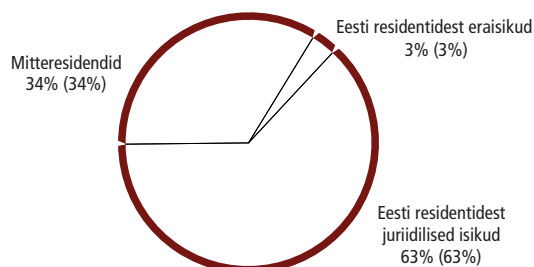
Eesti võlakohustuste fondidesse paigutatud rahast kuulus **Eesti residentidest klientidele 66%** ning **mitteresidentidest klientidele 34%**. Eesti residentidest klientide turul kuulus 2014. aasta juuni lõpu seisuga suurim turuosa SEB Varahaldusele, mis valitses 85% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Avaron Asset Management'ile kuulus 14% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Swedbank Investeerimisfondid võlakohustuste fonde ei valitsenud.

Muudesse fondidesse paigutatud rahast kuulus 2014. aasta juuni lõpus **Eesti residentidest klientidele 63%** ning **mitte-residentidest klientidele 37%**. Eesti residentidest kuulus suurim turuosa Eften Capitalile, mis valitses 52% muudesse fondidesse paigutatud varadest. SmartCap'ile kuulus 22% ning EEREIF Management'ile 14% muudesse fondidesse paigutatud varadest.

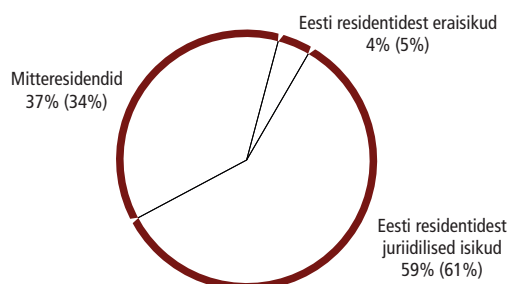
Aktisiafondide klientide struktuur seisuga 30.06.2014
(sulgudes 30.06.2013)

Võlakohustuste fondide klientide struktuur

Muude fondide klientide struktuur

6

Portfelliavalitsemise teenus¹⁵

a. Teenus

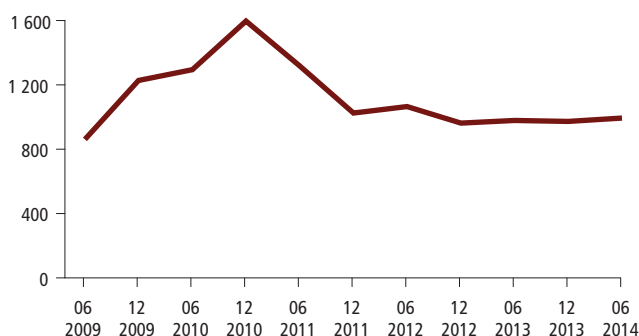
Portfelliavalitsemise teenust pakuvad nii fondivalitsejad, pangad kui ka investeerimisühingud. Viimastel aastatel on portfelliavalitsemise kogumaht püsinud üsna stabiilselt 1,0 miljardi euro piires.

2014. aasta I poolaastal toimus suurim muudatus Swedbank Grupi siseselt, kus fondivalitseja poolt valitsetava vara maht vähenes 112 miljoni euro ja panga poolt valitsetavate portfelliavalitsemise maht suurenes 77 miljoni euro võrra.

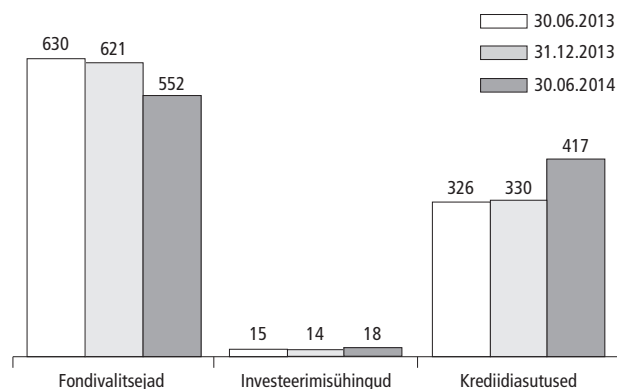
Selle tulemusena vähenes fondivalitsejate poolt valitsetavate kliendiportfelliavalitsemise maht 621 miljonilt eurolt 552 miljoni euroni, ehk 64%-lt turust 56%-ni. Pankade poolt valitsetavate kliendiportfelliavalitsemise maht kasvas 2014. aasta I poolaastaga vastavalt 330 miljonilt eurolt 417 miljoni euroni. Investeerimisühingute poolt valitsetavate klientide portfelliavalitsemise maht oli 18 miljonit eurot. Kokkuvõttes moodustas 2014. aasta juuni lõpu seisuga klientide väärtpaberiporfelliavalitsemise kogumaht 987 miljonit eurot (2013. aasta lõpus 965 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	Trigon Funds	33%
	Swedbank	30%
	SEB	17%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	portfelliavalitsemise kogumaht 987 mln EUR	

Individaalportfelliavalitsemise kogumahu dünaamika (mln EUR)

Portfelliavalitsemise mahud (mln EUR)

¹⁵ Andmed portfelliavalitsemise kohta hõlmavad kõiki nimetatud teenust Eestis pakkuvaid subjekte, kelle klientideks võivad olla nii Eesti kui ka välisriikide kliendid. Valitsemisteenus antud kontekstis hõlmab ka portfelliavalitsemist koos nõustamisega.

b. Teenuse tarbijad

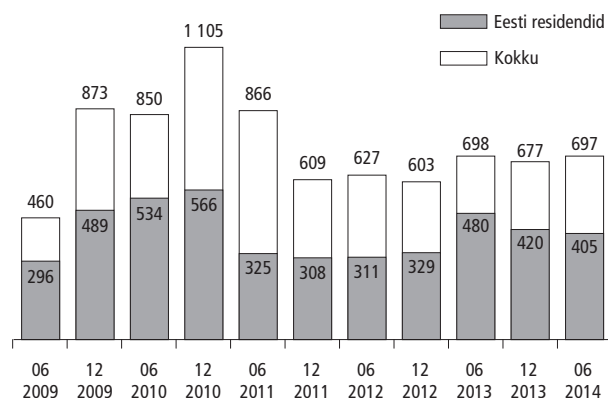
2014. aasta juuni lõpu seisuga kuulus üle poole klientide koondportfelli mahust **Eesti residentidele** – ligikaudu 64% klientide portfelli mahust ehk 630 miljonit eurot. Sellest omakorda 405 miljonit eurot kuulus finantseerimisasutustele, 142 miljonit eurot äriühingutele ja 83 miljonit eurot eraisikutele¹⁶.

Klientide lõikes olid suurimaks kliendigrupiks finantseerimisasutused, mille portfelli maht moodustas 2014. aasta juuni lõpu seisuga 697 miljonit eurot. I poolaastaga kasvas finantseerimisasutuste portfelli maht 3% ehk 20 miljoni euro võrra.

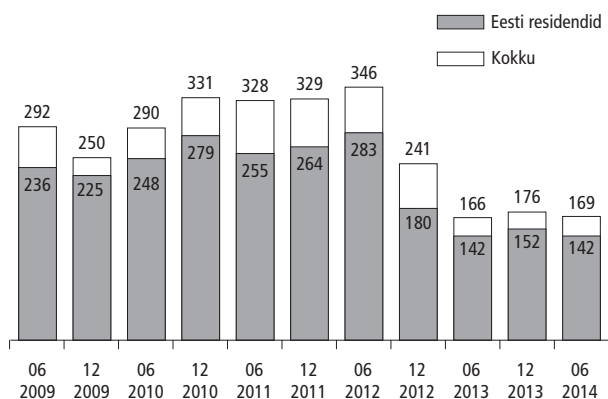
Äriühingute portfelli maht moodustas 2014. aasta juuni lõpus 169 miljonit eurot (2013. aasta lõpus oli maht 176 miljonit eurot). Residentist äriühingute portfelli maht vähenes poolaastaga 10 miljoni euro võrra – 152 miljonit eurolt 142 miljoni euroni.

Eraisikute portfelli maht suurenes poolaastaga 112 miljonit eurolt 121 miljoni euroni, sh residentist eraisikute portfelli maht poolaastaga ei muutunud – moodustades 83 miljonit eurot.

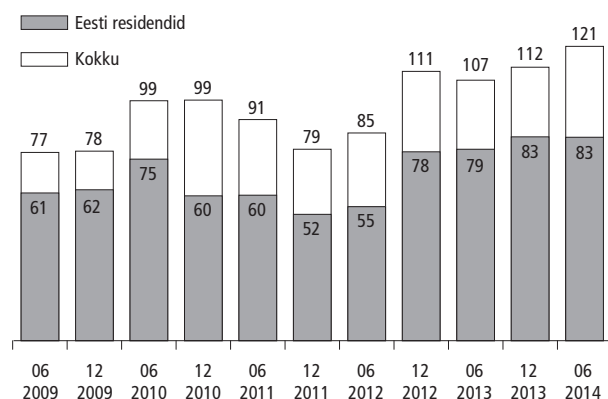
Portfelli mahud residentsuse lõikes – finantseerimisasutused (mln EUR)

Portfelli mahud residentsuse lõikes – äriühingud (mln EUR)

Portfelli mahud residentsuse lõikes – eraisikud (mln EUR)

¹⁶ Siin ja edaspidi hõlmavad finantseerimisasutused kindlustusandjaid ja pensionifonde, krediidasutusi ja muid finantseerimisasutusi; äriühingud hõlmavad muid äriühinguid ja riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid; eraisikud hõlmavad eraisikuid ja mittetulundusühinguid. Valitsuse all näidatakse valitsust ja riiklikke sotsiaalfonde.

c. Teenusepakkujad

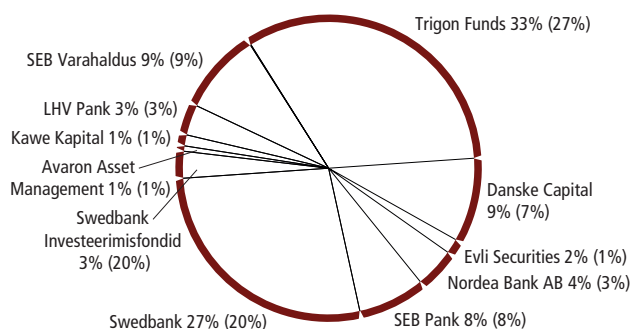
Suurim turuosa klientide portfelli valitsemises kuulus 2014. aasta juuni lõpus Trigon Funds'ile 33% (2013. aasta I poolaastal 27%). Swedbank Grupi ettevõtetele kuulus 30% (2013. aasta I poolaastal 40%) ning SEB Grupi ettevõtetele 17% (2013. aasta I poolaastal ka 17%) kõikide portfelli koondmahust.

Fondivalitsejate lõikes kuulus suurim klientide portfelli koondportfelli maht Trigon Funds'ile, kasvades aastaga 41%-lt 59%-le. SEB Varahaldusele ja Danske Capitalile kuulus kummalgile 16% fondivalitsejate turust. Swedbank Investeeringufondide turuosa vähenes aastaga aga 31%-lt 5%-ni.

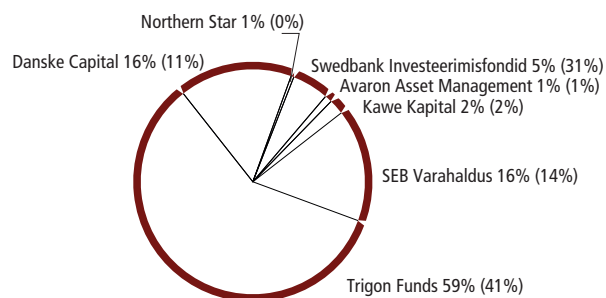
Pankade lõikes kuulusid suurimad portfelli kogumahud Swedbankile (65%) ja SEB Pangale (17%). Nordea Bank AB Eesti filiaali turuosa oli 10% ja LHV Panga turuosa 8% turust.

2014. aasta juuni lõpu seisuga pakkusid portfelli valitsemise teenust vaid kaks investeerimisühingut Evli Securities ja Cresco Väärtpaberite AS. Valdav osa klientide portfelli mahust kuulus Evli Securities'ile (89%). Trigon Wealth Management lõpetas 2013. aastal oma tegevuse.

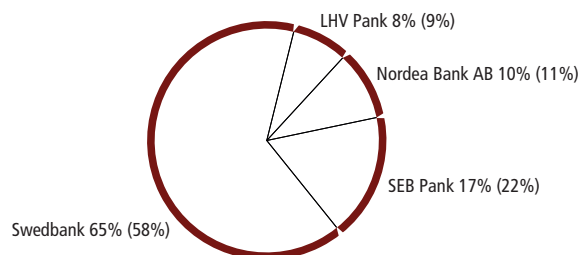
Klientide portfelli turuosa teenusepakkujate lõikes seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

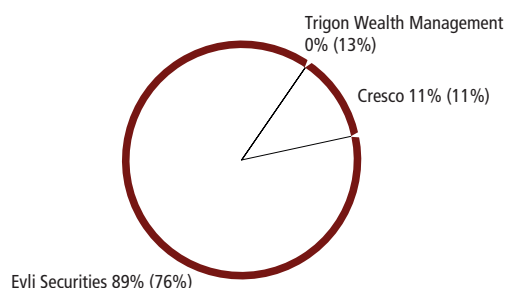
Turuosa: fondivalitsejate lõikes

Turuosa: krediitiasutuste lõikes

Turuosa: investeerimisühingute lõikes

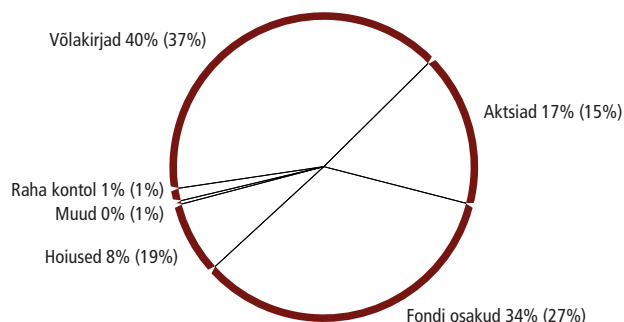
d. Portfellide struktuur instrumentide lõikes

Võrreldes aastataguse perioodiga kasvas 2014. aasta juuni lõpuks klientide koondportfellis investeringute osakaal ning vähenes likviidsust tagav, kuid investeringutes mitteosaleva raha osakaal kontodel ja hoiustel. Nn otseinvesteeringud väärtpaberitesse suurenesid aastaga 52%-lt 57%-ni, sh moodustasid investeringud võlakirjadesse 40% ja aktsiatesse 17%.

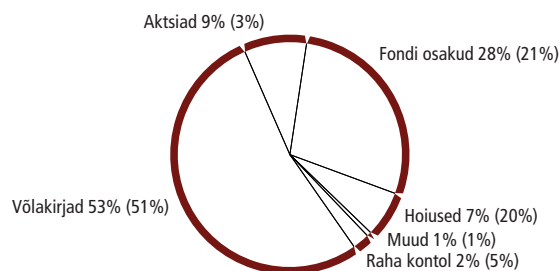
Investeeringud teiste fondide osakutesse¹⁷ (nn kaudsed investeeringud) samuti kasvasid, moodustades 2014. aasta juuni lõpus 34% koondportfelli mahust. Hoiuste osakaal vähenes 19%-lt 8%-ni koondportfelli mahust. Raha kontodel moodustas 1% koondportfelli mahust.

Samas oli teenusepakkujate lõikes näha suuri erinevusi instrumentide valikul. Fondivalitsejad eelistasid võlakirju (53%), investeerimisühingud aga teiste fondide osakuid (79%).

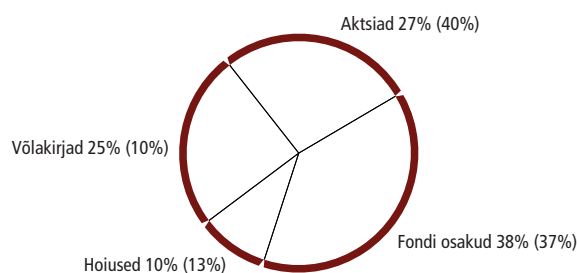
**Portfellide struktuur instrumentide lõikes seisuga 30.06.2014
(sulgudes 30.06.2013)**

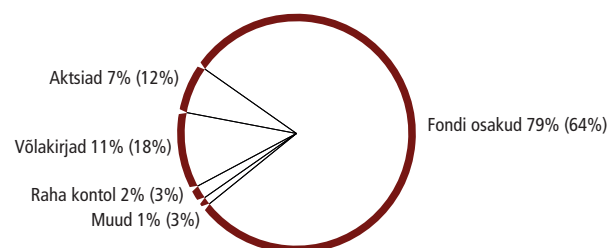
Fondivalitsejate poolt valitsetavate portfelli struktuur

Krediitiasutuste poolt valitsetavate portfelli struktuur

Investeeringusühingute poolt valitsetavate portfelli struktuur

¹⁷ Sisaldavad erinevaid fondide tüüpe.

7

Makseteenused

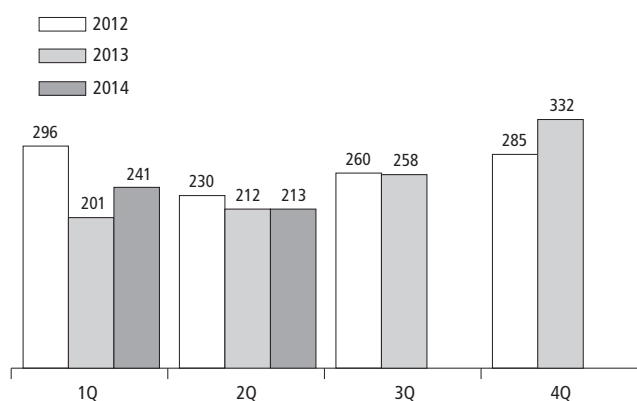
2014. aasta juuni lõpu seisuga tegutses Eestis 10 makseasutust, sh 4 erandiloo alusel. Reaalselt vahendas makseid I poolaastal 6 makseasutust.

Võrreldes aastataguse perioodiga suurenes Eesti makseasutuste poolt vahendatud maksete maht 10% võrra, samas kui maksete arv kasvas 69%.

Kokkuvõttes oli Eesti makseasutuste poolt vahendatud maksete maht 2014. aasta I poolaastal 454 miljonit eurot (2013. aasta I poolaastal 413 miljonit eurot). Poolaastaga tehti 735 001 makset (2013. aasta I poolaastal 435 849 makset).

Keskmine makse suurus oli seega 617 eurot (2013. aasta I poolaastal 948 eurot).

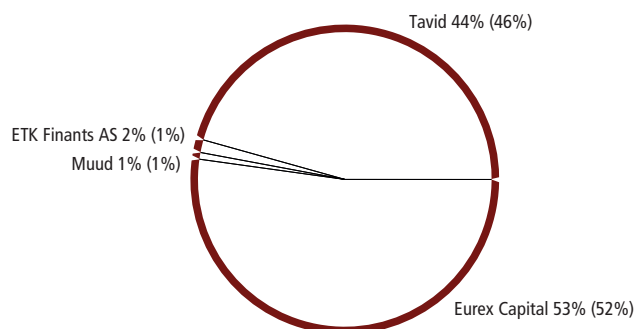
Makseasutuste poolt vahendatud tehingute käibe kvartalite kaupa (mln EUR)

Üldine turujaotus:	Eurex Capital	53%
	Tavid	44%
Kliente:	NA	
Teenuse maht:	maksete maht 454 mln EUR	

Makseteenuste turu jaotasisid omavahel sisuliselt kaks makseasutust: Eurex Capital ja Tavid. Eurex Capitali osakaal maksete mahtudes oli 2014. aasta I poolaastal 53% ning Tavidi osakaal 44%.

Makseasutuste turuosad 2014. a I p.a vahendatud käibe järgi (sulgudes 2013. a I p.a)

8

Laenud¹⁸

a. Teenus

2014. aasta I poolaastal kasvas pankade Eesti laenuportfelli maht 1,5% ehk 218 miljoni euro võrra ning ulatus 2014. aasta juuni lõpuks 14,65 miljardi euroni, millest laenud äriühingutele¹⁹ moodustasid 44% ja laenud eraisikutele²⁰ 48%.

Eraisikute laenude maht kasvas I poolaastaga 28 miljonit eurot. Laenud äriühingutele kasvasid 128 miljoni euro võrra. Laenud finantseerimisasutustele kasvasid 86 miljoni euro ning laenud valitsusele vähenesid 24 miljoni euro võrra.

Kokkuvõttes oli 2014. aasta juuni lõpu seisuga väljastatud laene eraisikutele 6,9 miljardi ja äriühingutele 6,5 miljardi euro ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele²¹ moodustasid 739 miljonit eurot ning laenud valitsusele²² 487 miljonit eurot.

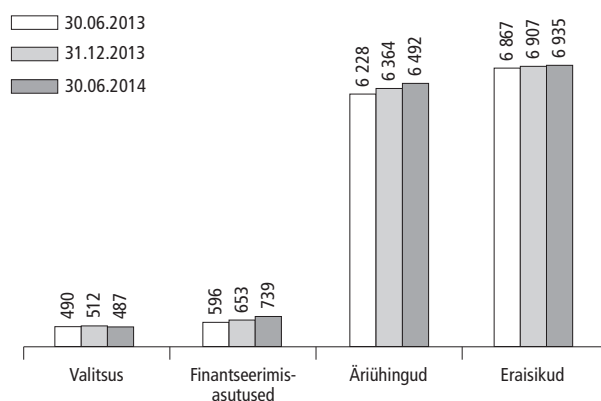
2014. aasta I poolaastal eraisikutele väljastatud laenudest kasvas enim eluasemelaenude maht (47 miljoni euro võrra), ulatudes juuni lõpu seisuga 5,93 miljardi euroni.

Õppelaenude maht jätkuvalt langes – poolaastaga 13 miljonit eurot – ning ulatus juuni lõpus 161 miljoni euroni.

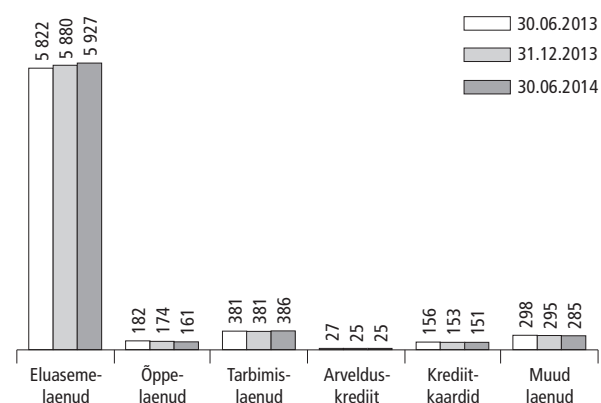
Tarbimisele suunatud laenude maht kasvas poolaastaga 5 miljoni euro võrra ning moodustas juuni lõpus 386 miljonit eurot.

Üldine turujaotus:	Swedbank	39%
	SEB Pank	24%
	Nordea Bank AB Eesti filiaal	19%
Eraisikute kliente:	674 787 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	koondlaenuportfelli maht	
	14,65 mld EUR	

Laenude jääk (mln EUR)

Eraisikute laenude maht (mln EUR)

¹⁸ Andmed laenude kohta sisaldavad Eestis väljastatud laenusid.

¹⁹ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühing, muu äriühing.

²⁰ Eraisik, mittetulundusühing.

²¹ Kindlustusasutus ja pensionifond, muu finantseerimisasutus.

²² Keskvalitsus, kohalik omavalitsus, riiklik sotsiaalkindlustusfond, muu eelarveväline fond.

b. Tarbijad

Eraisikute keskmise laenukoormus 2014. aasta I poolaastal ei muutunud. Mainimist väärivad vaid tarbimislaenud, kus keskmine laenujääk poolaasta jooksul suurenes 50 euro võrra. Teistes laenu liikides jäi keskmine laenujääk praktiliselt muutmatusks:

Eraisikutele väljastatud laenude keskmine jääk, EUR

	30.06.2013	31.12.2013	30.06.2014
Eluasemelaenud	36 824	36 739	36 741
Õppelaenud	2 192	2 206	2 209
Tarbimislaenud	2 787	2 893	2 943
Arvelduskrediit	283	285	278
Krediitkaardid	742	751	753
Muud laenud	13 871	14 044	13 911

2014. aasta I poolaastal kasvas eluasemelaenude keskmine jääk 36 739 eurolt aasta alguses 36 741 euronni juuni lõpus. Õppelaenude keskmine jääk kasvas 2 206 eurolt 2 209 euronni. Tarbimislaenude keskmine jääk kasvas 2 893 eurolt 2 943 euronni. Arvelduskrediidi keskmine jääk vähenes 285 eurolt 278 euronni. Krediitkaartide keskmine jääk kasvas 751 eurolt 753 euronni. Muude laenude²³ keskmine jääk vähenes 14 044 eurolt 13 911 euronni. Muude laenude kõrge keskmine jääk oli tingitud eelkõige äritegevuse eesmärgil võetud laenude suuruselt.

2014. aasta I poolaastal vähenes laenulepingute arv peaaegu kõigis laenu liikides. Erandiks olid eluasemelaen ja arvelduskrediit.

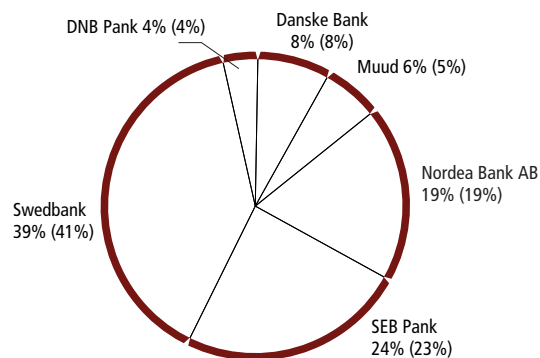
2014. aasta juuni lõpu seisuga oli eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv viimase viie aasta suurim ulatudes 161 323-ni (31.12.2013: 160 045). Õppelaenulepingute arv oli 72 794 (78 708), tarbimislaenude arv 131 231 (131 641), arvelduskrediidi lepingute arv 88 682 (87 218), krediitkaardi lepingute arv 200 236 (203 799) ning muude laenulepingute arv 20 521 (20 974).

c. Teenusepakkujad

Eesti laenu turg oli 2014. aasta I poolaastal stabiilne ning jaotatud peamiselt nelja suurema panga vahel, kellele kuulus kokkuvõttes 90% laenu turust. Suurimat turuosa omas Swedbank – 39% kogu koondlaenuportfelist. Järgnesid SEB Pank 24%, Nordea Bank AB Eesti filiaal 19% ning Danske Bank Eesti filiaal 8% suuruse turuosaga.

Ülejäänud 10% turust jagasid omavahel 11 turuosalist, kellest suurima turuosaga oli DNB Pank 4%-lise turuosaga.

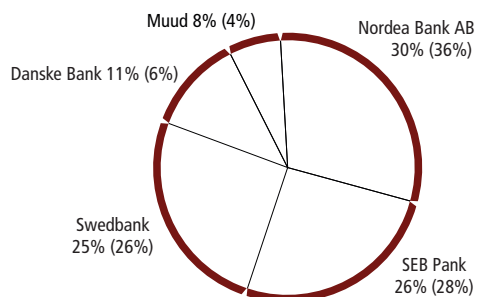
Turujaotus: laenud seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

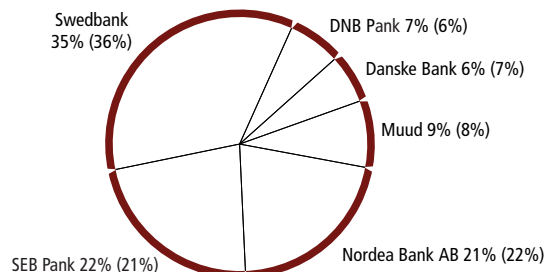
²³ Muud eraisikutele ja mittetulundusühingutele väljastatud laenud on muuhulgas väärtpaberite soetamiseks, äriühingu tegevuse alustamiseks ja laiendamiseks võetud laenud.

Alljärgnevatel joonistel on ära toodud eriliigiliste laenude jaotus Eestis tegutsevate pankade vahel:

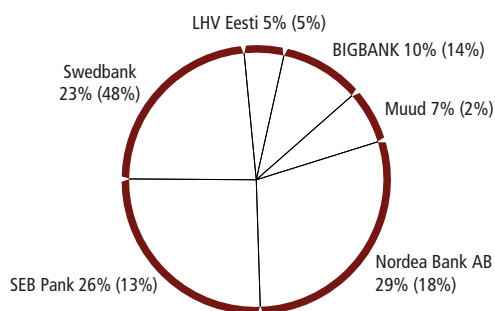
Turujaotus: valitsuse laenud seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

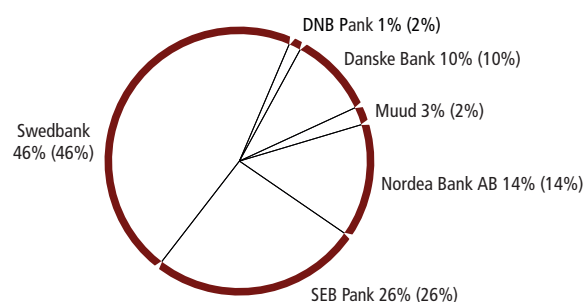
Turujaotus: äriühingute laenud

Turujaotus: finantseerimisastutuste laenud

Turujaotus: eraisikute laenud

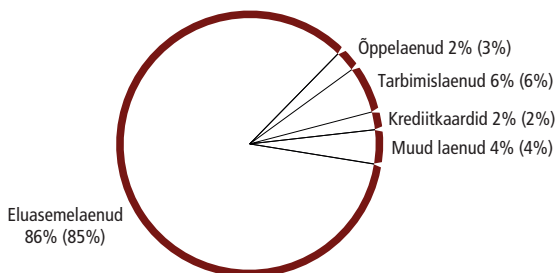
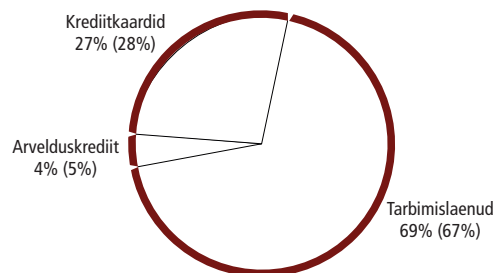

Valitsuse laenude turul vähenes Nordea Bank AB Eesti filiaali turuosa ning kasvas Danske Bank Eesti filiaali turuosa. Suurim osa valitsuse laenude turust (30%) kuulus siiski endiselt Nordea Bank AB Eesti filiaalile. SEB Pangale kuulus 26% valitsuse laenudest. Neile järgnes Swedbank turuosaga 25%.

Finantseerimisastutuste laenude turg on viimastel aastatel olnud eriti volatiilne. 2014. aasta I poolaastal jätkus ärimah-tude suurenemine Nordea Bank AB Eesti filiaalis ja SEB Pangas, mistõttu kasvasid ka nende turuosad vastavalt 18%-lt 29%-ni ja 13%-lt 26%-ni. Samas Swedbanki turuosa langes 48%-lt 23%-ni.

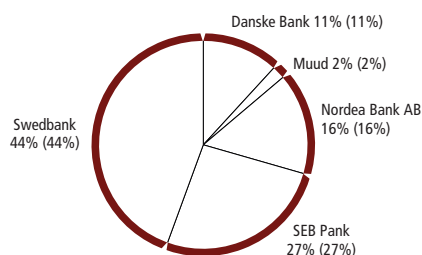
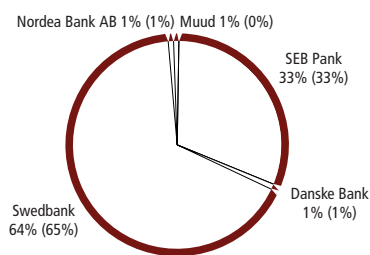
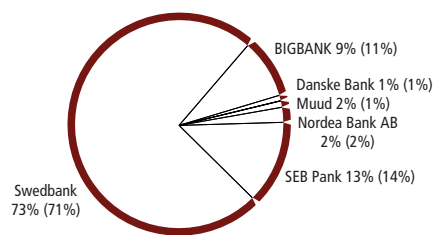
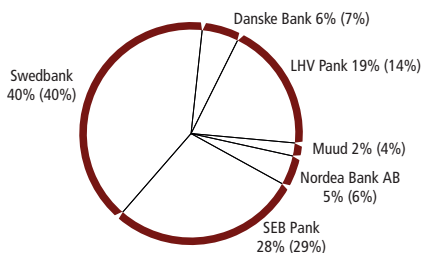
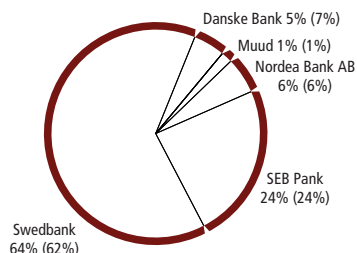
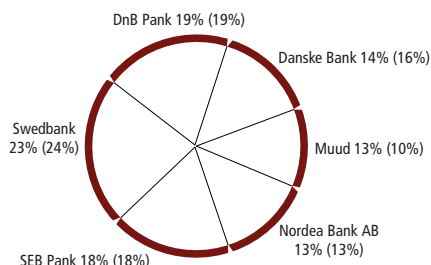
Suurim osa **äriühingute laenudest** väljastati Swedbanki (35%), SEB Panga (22%) ja Nordea Bank AB Eesti filiaali (21%) poolt.

Suurim osa **eraisikutele** kuuluvatest laenujääkidest on samuti koondunud Swedbanki (46%) ning SEB Panka (26%). Era-isikute laenude turujaotus on läbi aegade olnud kõige stabiilsem.

Eraisikute laenude jaotus seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)**Igapäevase tarbimisega seotud laenu**

Peamiseks muutuseks eraisikutele väljastatud erinevate laenu liikide jaotuses 2014. aasta I poolaastal oli eluasemelaenu osakaalu kasv ning õppelaenu osakaalu vähenemine. Valdav osa eraisikutele väljastatud laenudest on eluasemelaenu, kokku 86% ehk 5,93 miljardit eurot. Igapäevaste kulutustega seotud laenu (tarbimislaenu, krediitkaartide kasutatud osa, arvelduskrediit) moodustavad kokku 0,6 miljardit eurot.

Eraisikute laenu turg on väga kontsentreeritud, ligikaudu pool turust kuulus 2014. aasta juuni lõpu seisuga Swedbankile, ülejäänud jaotati omavahel peamiselt SEB Pank, Danske Bank Eesti filiaal ning Nordea Bank AB Eesti filiaal.

Turujaotus: eraisikute eluasemelaenu**Turujaotus: eraisikute õppelaenu****Turujaotus: eraisikute tarbimislaenu****Turujaotus: eraisikute arvelduskrediit****Turujaotus: eraisikute krediitkaardid****Turujaotus: eraisikute muud laenu**

a. Teenus

Eesti pankades deponeeritud **hoiuste maht** kasvas 2014. aasta I poolaastal 2,4% ehk 324 miljoni euro võrra, ulatudes 2014. aasta juuni lõpuks 14,0 miljardi euroni. Nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid sellest 9,6 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 4,2 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused 0,1 miljardit eurot. Seega vaid 30% hoiustest oli deponeeritud kindla tähtajaga ning 2014. aasta I poolaastal see suundumus süvenes veelgi. Nõudmiseni ja üleööhoiuste osakaal suurenes 66%-lt 69%-ni ning tähtajaliste ja säästuhoiuste osakaal vähenes vastavalt 33%-lt 30%-ni kõikidest hoiustest.

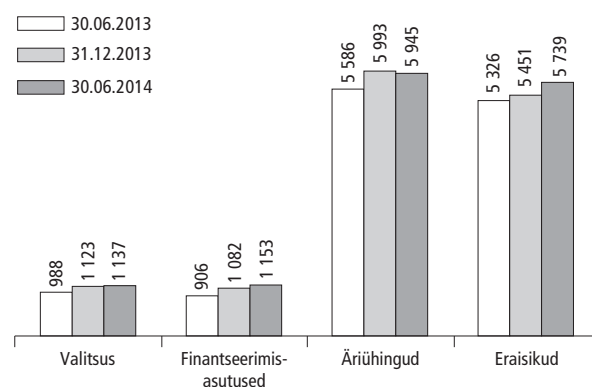
Suurima osa hoiustest moodustasid äriühingute²⁵ hoiused osakaaluga 43% koguhoiustest ning kogumahuga 5,9 miljardit eurot. 83% äriühingute hoiustest olid nõudmiseni- ja üleööhoiused mahuga 4,9 miljardit eurot, 17% tähtajalised ja säästuhoiused mahuga 1,0 miljardit eurot.

Eraisikutele²⁶ kuulus 41% hoiustest mahuga 5,7 miljardit eurot, millest nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid 3,5 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 2,1 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused 0,1 miljardit eurot.

Finantseerimisasutuste²⁷ hoiused ja valitsuse hoiused moodustasid mõlemad 8% koguhoiustest kogumahuga 1,1 miljardit eurot.

Üldine turujaotus:	Swedbank	43%
	SEB Pank	21%
	Danske Bank Eesti filiaal	13%
Kliente:	2 802 622 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	hoiuste kogumaht 14,0 mld EUR	

Hoiuste mahud (mln EUR)

²⁴ Andmed hoiuste kohta hõlmavad kõigis Eestis tegutsevates krediitiasutustes ning välisriikide Eesti filiaalides deponeeritud summasid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid. Andmed ei sisalda Eesti krediitiasutuste välisriikide filiaalides avatud hoiuseid.

²⁵ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud, muud äriühingud.

²⁶ Eraisikud, mittetulundusühingud.

²⁷ Kindlustusseltsid ja pensionifondid, muud finantseerimisasutused.

b. Teenusepakkujad

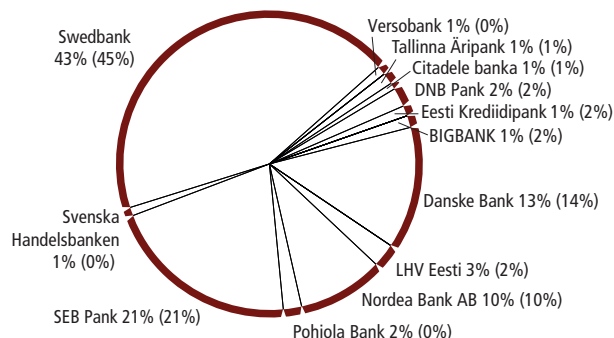
Eesti hoiuseturg püsis 2014. aasta I poolaastal suhteliselt stabiilsena ning oli endiselt põhiosas jaotunud nelja suurima panga vahel. Suurim turuosa kuulus 2014. aasta juuni lõpu seisuga Swedbankile (43% hoiuste kogu turust), kusjuures mahu poolest hoidis Swedbank liidripositsiooni enamike kliendikategooriate lõikes.

SEB Pangale kuulus 21% hoiuste turust, Danske Bank Eesti filiaalile 13% ning Nordea Bank AB Eesti filiaalile 10% turust.

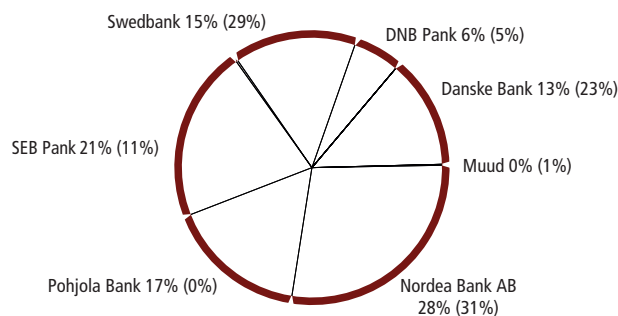
Valitsuse hoiuste puhul tõstsid **SEB Panka deponeeritud summad tema turuosa 11%-lt 21%-ni**. Samas Swedbanki turuosa vähenes 29%-lt 15%-ni. Suurim osa valitsuse hoiustest oli hoiustatud **Nordea Bank AB Eesti filiaalis (28%)**. SEB Panga turuosa oli 21% ning Pohjola Bank plc Eesti filiaali turuosa oli 17%.

Finantseerimisastutuste hoiuste osas olid muudatused väiksemad. Vaatamata mahu kasvule vähenes Swedbanki turuosa 49%-lt 47%-ni. Samas Pohjola Bank plc Eesti filiaali ja LHV Eesti turuosad kasvasid vastavalt 0%-lt 4%-ni ja 1%-lt 3%-ni. Suurim turuosa kuulus siin endiselt Swedbankile (47%).

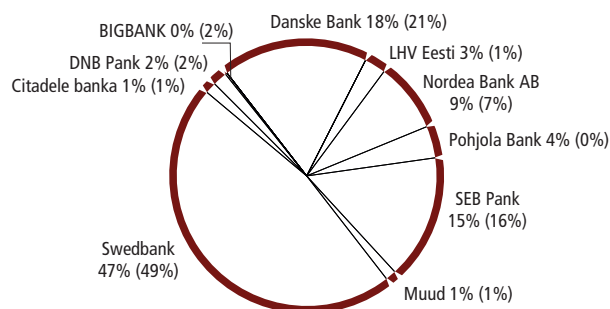
Turujaotus: hoiused seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

Turujaotus: valitsuse hoiused

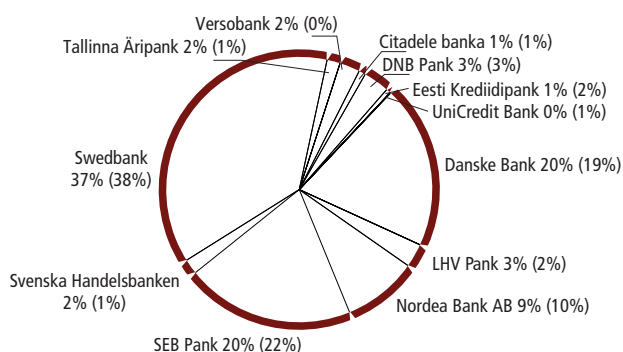

Turujaotus: finantseerimisastutuste hoiused

Äriühingute hoiused kasvasid enim Danske Bank Eesti filiaalis ning Versobankis, mis kajastus ka nende turuosade suurenemises. Versobanki turuosa kasvas 0%-lt 2%-ni ning Danske Bank Eesti filiaali turuosa kasvas 19%-lt 20%-ni. Suurim turuosa kuulus siiski endiselt Swedbankile (37%).

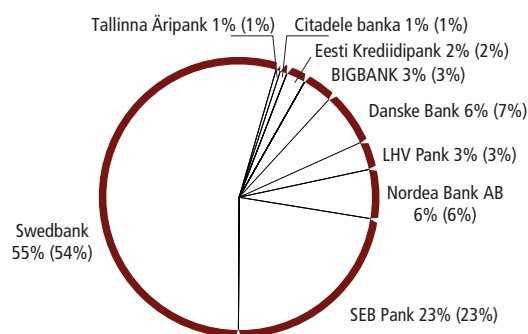
Turujaotus: äriühingute hoiused seisuga 30.06.2014 (sulgudes 30.06.2013)

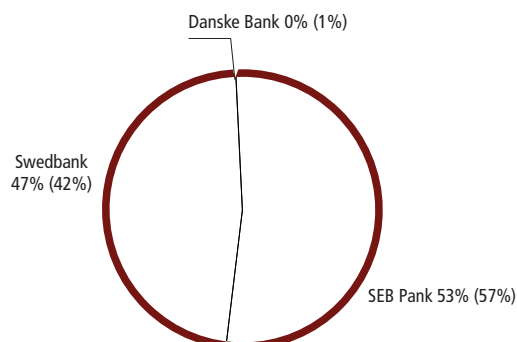
Investeeringishoiuseid pakkusid 2014. aasta I poolaastal SEB Pank ja Swedbank. 2013. aasta lõpus lõpetas Danske Bank Eesti filiaal sellist tüüpi hoiuste pakkumise. Eraisikute poolt avatud investeeringishoiuste maht ulatus 2014. aasta juuni lõpu seisuga 92 miljoni euroni (31.12.2013: samuti 92 miljonit eurot). Suurim turuosa eraisikute lõikes kuulus siin SEB Pank (53%). Swedbankile kuulus 47% eraisikute investeeringishoiuste mahust.

Eraisikute hoiuste turg oli endiselt stabiilne – turuosad kõikusid siin valdavalt ühe protsendipunkti piirides. Üle poole eraisikute hoiusteturust kuulus Swedbankile (55%). SEB Panga turuosa oli 23%, Danske Bank Eesti filiaali turuosa 6% ja Nordea Bank AB Eesti filiaali turuosa 6%.

Turujaotus: eraisikute hoiused

Turujaotus: eraisikute investeeringishoiused

c. Teenuse tarbijad

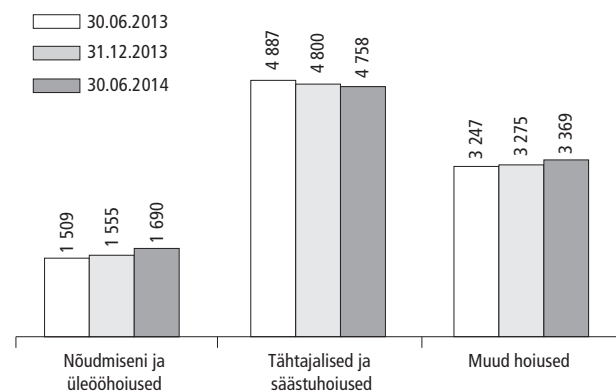
2014. aasta I poolaastal hoiuste arv kasvas. Nõudmiseni ja üleööhoiuste arv kasvas 18 000 hoiuse võrra, tähtajaliste ja säästuhoiuste arv 2 000 võrra ning muude hoiuste arv vähenes 1 000 võrra.

Kehtivate hoiuselepingute arv²⁸ seisuga 30. juuni 2014:

▪ nõudmiseni ja üleööhoiused kokku	2 303 000 lepingut
sh eraisikud	2 044 000 lepingut
▪ tähtajalised ja säästuhoiused kokku	470 000 lepingut
sh eraisikud	460 000 lepingut
▪ investeerimis- ja muud hoiused kokku	30 000 lepingut
sh eraisikud	29 000 lepingut

Eraisikute nõudmiseni ja üleööhoiuste keskmine suurus oli 2014.aasta juuni lõpu seisuga **1 690 eurot** (2013. aasta lõpus 1 555 eurot), tähtajaliste ja säästuhoiuste suurus oli 4 758 eurot (4 800 eurot) ning investeerimis- ja muude hoiuste suurus oli 3 369 eurot (3 275 eurot).

Eraisikute hoiuse keskmine maht (EUR)

²⁸ Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste jääkidega. Erinevalt eelmistest finantsturu ülevaadetest on hoiuselepingute arvu alusena nii seisuga 31.12.2013 kui ka varasemate perioodide kohta kasutatud Eesti Panga Presidendi 25.mai 2012.a. määrust nr 4 „Krediitiasutuse bilansi täiendava aruandluse kehtestamine“ lisa 2 „Ressursside jääkide aruanne“.